

บทที่ 3

ความรับผิดชอบของบุคคลซึ่งกระทำการซื้อขายหลักทรัพย์โดยการ สร้างราคาหลักทรัพย์

3.1 ความรับผิดชอบทางแพ่งของบุคคลที่ทำการสร้างราคา

เมื่อมีการกระทำความผิดตามมาตรา 243 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ย่อมทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ที่เข้าไปทำการซื้อขายหลักทรัพย์ในช่วงเวลาที่มีการกระทำผิดขึ้น กฎหมายได้บัญญัติให้ผู้ฝ่าฝืนต้องรับผิดชอบในทางอาญาตามมาตรา 296 ซึ่งเป็นการปรับและลงโทษในทางอาญาเท่านั้นแต่ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มิได้เปิดโอกาสให้เอกชนที่เป็นนักลงทุนซึ่งก็เป็นผู้เสียหายส่วนหนึ่งในการที่มีสิทธิได้รับค่าชดเชยแต่อย่างใด

3.1.1 ความรับผิดชอบทางแพ่งของผู้ฝ่าฝืนตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ไม่ได้บัญญัติถึงความรับผิดชอบทางแพ่งและการได้รับการเยียวยาความเสียหายที่เกิดจากการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์ไว้ จะมีก็แต่การเยียวยาความเสียหายในกรณีของการซื้อขายหลักทรัพย์โดยใช้ข้อมูลภายในที่กำหนดให้สำนักงานฯ เท่านั้นเป็นผู้ที่ได้รับการเยียวยา โดยไม่ได้กล่าวถึงการที่จะให้นักลงทุนได้รับการเยียวยาแต่อย่างใด ซึ่งคงเป็นเพราะว่าตลาดหลักทรัพย์มีลักษณะเป็นมหาชนโดยการคุ้มครองจึงมุ่งคุ้มครองแต่ภาพรวมที่เป็นระบบของตลาดมากกว่าการที่จะมาให้ความคุ้มครองนักลงทุนที่เป็นผู้เข้าไปทำการลงทุน และเงินที่นำเข้าไปลงทุนนั้นก็ป็นของนักลงทุนทั้งนั้นแต่เมื่อได้รับความเสียหายกลับเป็นสำนักงานฯ ที่ได้รับการเยียวยาฝ่ายเดียว

3.1.2 ความรับผิดชอบทางแพ่งของผู้ฝ่าฝืนตามมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เมื่อนักลงทุนที่ต้องการที่จะให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดจากการสร้างราคาหลักทรัพย์ กฎหมายที่น่าจะปรับใช้เพื่อการเรียกร้องในสิทธิดังกล่าวน่าจะเป็นกฎหมายในเรื่องของละเมิดเพราะเป็นการที่ให้สิทธิแก่เอกชนในการที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้ที่มากระทำละเมิดในสิทธิต่างๆของตน

มาตรา 420 บัญญัติว่า “ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ให้เขาเสียหายแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

องค์ประกอบในการพิจารณาเรื่องละเมิด

ตามมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สามารถแยกหลักเกณฑ์การพิจารณาได้ดังนี้

1. ผู้ใดกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ
2. กระทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย
3. บุคคลอื่นได้รับความเสียหายแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด
4. ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผล

องค์ประกอบที่หนึ่ง ผู้ใดกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ แยกพิจารณาได้ดังนี้

1. คำว่า “ผู้ใด”

หมายถึง บุคคลที่กระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น และบุคคลซึ่งกระทำความเสียหายแก่บุคคลอื่นนี้หมายความว่ารวมถึงบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลด้วย เพราะฉะนั้นคำว่าผู้ใดในความหมายนี้หมายถึงการกระทำของบุคคลเท่านั้น สัตว์หรือสิ่งของจะทำละเมิดไม่ได้ และคำว่าผู้ใดในส่วนของบุคคลธรรมดานั้นหมายความว่ารวมถึงบุคคลธรรมดาทุกคนไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็น ผู้เยาว์ บุคคลไร้ความสามารถ บุคคลเสมือนไร้ความสามารถ หรือบุคคลวิกลจริต ก็ต้องรับผิดชอบในผลของละเมิดที่ได้กระทำลงไป และในเรื่องของละเมิดนั้นเป็นเรื่องของนิติเหตุไม่ใช่เรื่องของนิติกรรมจึงไม่นำเรื่องของความรับผิดชอบในกรณีของบุคคลที่ไม่มีความสามารถในการทำนิติกรรมมาใช้บังคับ ดังนั้นหากมีการกระทำละเมิดที่เกิดจากที่เกิดจากบุคคลที่ไม่มีความสามารถในการทำนิติกรรม บุคคลดังกล่าวก็อยู่ในบังคับของเรื่องละเมิด ตาม มาตรา 429 “บุคคลใดแม้ไม่มีความสามารถเพราะเหตุเป็นผู้เยาว์หรือผู้วิกลจริต ยังต้องรับผิดชอบในผลที่ตนทำละเมิด” ส่วนนิติบุคคลนั้นได้แก่นิติบุคคลทุกประเภท

คำว่า “ผู้ใด” ตามมาตรา 243 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มิได้ให้ความหมายไว้ว่าหมายถึงบุคคลใดบ้าง ดังเช่นในเรื่อง การทำการซื้อขายหลักทรัพย์

โดยใช้ข้อมูลภายใน (มาตรา 241) เพราะฉะนั้นแล้วคำว่าผู้ใดที่บัญญัติใน มาตรา 243 นั้นน่าจะมีความหมายรวมถึง บุคคลธรรมดาและนิติบุคคล

2. คำว่า “การกระทำ”

หมายถึง การแสดงความรู้สึกรู้สึกนึกคิดภายในใจของคนออกมาให้บุคคลทั่วไปได้ทราบ โดยการเคลื่อนไหวร่างกายไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง จะโดยทางกิริยาอาการวาจาหรือลายลักษณ์อักษรก็ได้ และผู้แสดงนั้นต้องรู้สำนึกในการเคลื่อนไหวของคน นอกจากนี้การกระทำยังหมายถึง การงดเว้นการเคลื่อนไหวอันพึงต้องทำเพื่อป้องกันมิให้ผลเกิดด้วย

ดังนั้น การกระทำแยกได้เป็น 2 กรณี คือ

(1) เคลื่อนไหวร่างกายโดยรู้สำนึก โดยหลักทั่วไปการกระทำหมายถึง การเคลื่อนไหวร่างกายโดยรู้สำนึกในการกระทำนั้น คือมีการเคลื่อนไหวร่างกายออกมาอย่างใดอย่างหนึ่งภายใต้บังคับของจิตใจแสดงให้ปรากฏ

(2) งดเว้นการกระทำโดยรู้สำนึก โดยทั่วไปแล้วนั้นการงดเว้นการกระทำในทางแพ่งไม่ถือว่าเป็นละเมิด ทั้งนี้เพราะผู้กระทำไม่มีหน้าที่อันใดที่จะต้องกระทำ แม้ว่าการงดเว้นการกระทำนั้นจะก่อให้เกิดความเสียหายก็ตาม การงดเว้นการกระทำที่จะถือว่าเป็นการกระทำนั้นเป็นอย่างไรในประมวลกฎหมายแพ่งไม่ได้กำหนดไว้ แต่ก็สามารถเทียบเคียงได้ตามประมวลกฎหมายอาญา คือต้องเป็นการงดเว้นการกระทำตามหน้าที่ ตาม มาตรา 59 วรรคท้ายซึ่งบัญญัติว่า “การกระทำ ให้หมายความรวมถึงการให้เกิดผลอันใดอันหนึ่งขึ้น โดยงดเว้นการที่จักต้องกระทำ เพื่อป้องกันผลนั้นด้วย” เพราะฉะนั้น การงดเว้นที่จะถือว่าเป็นละเมิดนั้นต้องพิจารณาจาก 1.บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่หรือไม่ 2.หน้าที่นั้นเป็นหน้าที่ที่จะต้องกระทำเพื่อป้องกันผลหรือไม่ สำหรับหน้าที่ที่จะต้องกระทำสามารถพิจารณาได้ดังนี้

1) หน้าที่ตามกฎหมาย กล่าวคือ กฎหมายบัญญัติให้บุคคลมีหน้าที่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วบุคคลนั้นงดเว้นไม่กระทำก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น เช่น “บิดามารดาจำต้องอุปการะเลี้ยงดูและให้การศึกษาตามสมควรแก่บุตร ในระหว่างที่เป็นผู้เยาว์ บิดามารดาจำต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วแต่เฉพาะผู้ทุพพลภาพและหาเลี้ยงตนเองไม่ได้”¹ ซึ่งถ้าหากว่าบิดามารดาไม่อุปการะเลี้ยงดูบุตรที่เป็นผู้เยาว์หรือที่ทุพพลภาพบิดามารดาถือได้ว่าทำละเมิด เพราะถือว่าไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย

2) หน้าที่ตามสัญญา โดยปกติทั่วไปแล้วนั้นไม่มีนิติสัมพันธ์ต่อกันแล้วแต่จะมีกฎหมายบัญญัติ และหน้าที่นั้นอาจเกิดจากสัญญาก็ได้ถ้าได้เขียนข้อสัญญาผูกพันกัน

¹ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์, มาตรา 1564.

ไว้ว่า รับหน้าที่ไป มีหน้าที่ต่ออีกฝ่ายหนึ่งอย่างไรบ้าง ดังนั้นเมื่อมีการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่เกิดขึ้นแล้วเกิดความเสียหาย อาจจะต้องรับผิดชอบในเรื่องของละเมิดฐานควินหรือละเว้น เช่น ก.เป็นลูกจ้างของสมาคมว่ายน้ำแห่งหนึ่งซึ่งต้องคอยดูแลช่วยเหลือผู้ที่มาว่ายน้ำ ก.เห็น ข.ที่มาห้าว่ายน้ำกำลังที่จะจมน้ำ ก.ปล่อยให้ ข.จมน้ำตาย เช่นนี้ ก.มีความผิดคือ 1.ผิดสัญญา กับสมาคม และ 2.ทำละเมิดต่อ ข.

3) หน้าที่ตามวิชาชีพ กล่าวคือ ผู้คนเว้นกระทำการที่มีหน้าที่อันเกิดจากวิชาชีพของตน และก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ถือว่า ผู้นั้นทำละเมิด

4) หน้าที่ตามความสัมพันธ์ที่ก่อขึ้นก่อนแล้ว กล่าวคือ แต่เดิมนั้นไม่มีหน้าที่อะไรแต่คนได้ก่อให้เกิดหน้าที่ขึ้น ซึ่งเมื่อได้ก่อให้เกิดหน้าที่แล้วจะต้องจัดการต่อไปให้สำเร็จจุดมุ่งเป็นหน้าที่ของผู้ก่อหน้าที่หรือความสัมพันธ์นั้นที่ทิ้งค้างไว้ไม่ได้จำต้องกระทำต่อไปให้ตลอด

คำว่ากระทำความตามมาตรา 243 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ได้แก่ การที่บุคคลที่เข้าไปทำคำเสนอซื้อหรือขายในหลักทรัพย์ตัวใดตัวหนึ่งนั้นถือได้ว่าบุคคลนั้นได้มีการกระทำ เพราะการที่จะซื้อหรือขายในหลักทรัพย์ตัวใดต้องมีการคิดและตัดสินใจ และมีคำสั่งที่จะซื้อขายไป จึงถือได้ว่ามีการตัดสินใจเพื่อให้มีการกระทำแล้ว

3. การกระทำนั้น เป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

3.1 การกระทำโดยจงใจ หมายถึง การกระทำโดยรู้สำนึกถึงผลเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตน และแม้ว่าผลเสียหายที่เกิดขึ้นจะมากหรือน้อยไปกว่าความคาดคิด ก็ถือว่าเป็นการกระทำโดยจงใจ ซึ่งการกระทำโดยจงใจในเรื่องของละเมิดนั้น มีความแตกต่างจากคำว่าเจตนาในทางอาญา ซึ่งคำว่าเจตนา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 วรรค2 บัญญัติว่า “กระทำโดยเจตนา ได้แก่กระทำโดยรู้สำนึกในการที่กระทำและ ในขณะที่เดียวกันผู้กระทำประสงค์ต่อผล หรือยอมเล็งเห็นผลของการ กระทำนั้น” จากบทบัญญัติดังกล่าวนี้การที่จะเป็นการกระทำโดยเจตนา นั้นนอกจากผู้กระทำจะรู้สำนึกในการกระทำแล้วผู้กระทำยังต้องประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลในการกระทำนั้น แต่จงใจในทางแพ่งผู้กระทำไม่จำเป็นต้องมุ่งหมายต่อผล เพียงแต่ผู้กระทำนั้นรู้สำนึกในการกระทำแล้วรู้ถึงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตน

3.2 กระทำโดยประมาทเลินเล่อ นั้นในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้ให้ความหมายไว้ จึงต้องเทียบเคียงกับประมวลกฎหมายอาญาในมาตรา 59วรรค4 ซึ่งบัญญัติว่า “กระทำโดยประมาท ได้แก่กระทำความผิดมิใช่โดยเจตนา แต่ กระทำโดยปราศจากความ

ระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจัก ต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวัง เช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่” ดังนั้นคำว่าประมาทเลินเล่อจึงหมายถึง การกระทำโดยมิได้ตั้งใจ แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลอื่นในภาวะเช่นนั้นจะต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

(1) เป็นการกระทำโดยมิใช่ตั้งใจ เพราะถ้าหากว่าเป็นการกระทำที่เกิดจากการกระทำโดยจงใจแล้วก็จะเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อไม่ได้เลย ดังนั้นผู้ที่ได้รับผิดในฐานะกระทำโดยประมาทเลินเล่อต้องเป็นการกระทำโดยมิได้ตั้งใจ แต่การที่จะถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อนั้นยังคงต้องพิจารณาเรื่องของการที่ผู้กระทำไม่ใช้ความระมัดระวังประกอบด้วย

(2) กระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์การกระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง หมายถึง

ก) ความระมัดระวังตามวิสัย หมายถึง ลักษณะภายในตัวของผู้กระทำ ซึ่งสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

- วิสัยของคนธรรมดา คือ วิสัยของคนธรรมดาทั่วไป โดยพิจารณาจาก อายุ เพศ การศึกษา ว่าบุคคลนั้นๆเป็นเช่นไร ซึ่งเด็กอาจจะมี ความระมัดระวังรอบคอบไม่เท่ากับผู้ใหญ่

- วิสัยของบุคคลผู้มีวิชาชีพ คือ บุคคลผู้มีวิชาชีพใดก็ ต้องมีความระมัดระวังและรอบคอบในวิชาชีพนั้นมากกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้ในวิชาชีพ เช่น ผู้ที่มีวิชาชิตนายความต้องมีความละเอียดรอบคอบในเรื่องการทำสำนวนคดีหากไม่ใช้ความระมัดระวังอาจทำให้คดีถูกยกฟ้องได้

ข) ความระมัดระวังตามพฤติการณ์ หมายถึง ข้อเท็จจริงประกอบการกระทำ ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นลักษณะภายนอกของผู้กระทำ เช่น เรื่องของการขับรถ ลักษณะภายนอกได้แก่ สภาพถนน แสงสว่าง การจราจร ความพลุกพล่านของคน ซึ่งบุคคลย่อมมีความระมัดระวังที่แตกต่างกันออกไป

(3) ผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ หมายความว่า เพียงแต่ผู้กระทำในภาวะเช่นนั้นจะขาดความระมัดระวังตามวิสัยและพฤติการณ์ก็ยังไม่เพียงพอที่จะถือได้ว่าเป็นประมาทต้องปรากฏด้วยว่าผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่

การที่จะวินิจฉัยว่าผู้กระทำได้กระทำไปโดยประมาทหรือไม่มิได้พิจารณาจากจิตใจของผู้กระทำ แต่เป็นการพิจารณาจากการกระทำว่าได้ใช้ความระมัดระวังหรือไม่ หรือได้ใช้ให้เพียงพอหรือไม่ในวิสัยและพฤติการณ์เช่นนั้น การที่จะพิจารณาว่าผู้กระทำใช้ความระมัดระวังแล้วหรือไม่ หรือใช้เพียงพอแล้วหรือยัง ต้องสมมติบุคคลขึ้นมาเปรียบเทียบกับบุคคลนั้นต้องมีสภาพร่างกาย เช่นเดียวกับผู้กระทำ และพฤติการณ์ภายนอกที่สมมติขึ้นนั้นต้องเหมือนกับผู้กระทำด้วย กล่าวคือ ถ้าบุคคลที่ถูกสมมติขึ้นมานั้นไม่กระทำโดยขาดความระมัดระวังเหมือนเช่นผู้กระทำแล้ว ถือได้ว่าผู้กระทำนั้นกระทำโดยประมาท แต่ถ้าบุคคลที่ถูกสมมติขึ้นมานั้นกระทำเช่นเดียวกับผู้กระทำ ผู้ที่กระทำให้เกิดความเสียหายก็ไม่ถือว่ากระทำโดยประมาทเกินไป²

การกระทำความผิดตามมาตรา 243 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 เป็นการกระทำโดยเจตนา (ทุจริต) ที่ทำให้ราคาหลักทรัพย์ตัวที่ต้องการนั้นมี การเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพปกติของตลาดเพราะ การกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ในด้านการซื้อขายหลักทรัพย์ โดยผู้กระทำคิดข้อมมีเจตนาที่รู้ได้อยู่แล้วว่าหากคนทำการสั่งซื้อหรือขายหลักทรัพย์ใดเป็นจำนวนติดต่อกันแล้วผลที่ได้รับ(ราคาหลักทรัพย์)นั้นจะเป็น เช่นไร และหากมีการทำการซื้อขายกันมากจนทำให้ราคาหลักทรัพย์เปลี่ยนแปลงไปมากจนผิด สภาพปกติของตลาดย่อมส่งผลเสียหายกับนักลงทุนที่หลงเชื่อตามราคาหลักทรัพย์ที่ปรากฏ จึงถือได้ว่าผู้กระทำมีความจงใจที่จะทำให้ราคาหลักทรัพย์นั้นเปลี่ยนแปลงไปจากสภาพปกติของตลาด

องค์ประกอบที่สอง กระทำต่อบุคคลอื่น โดยผิดกฎหมาย

1. กระทำต่อบุคคลอื่น

คือ ต้องไม่เป็นการกระทำต่อตนเองถ้าหากว่าเป็นการกระทำต่อตนเองแล้วไม่ถือว่าเป็นละเมิด ดังนั้นการกระทำต่อบุคคลอื่นนี้จึง หมายถึง การกระทำต่อบุคคลใดก็ได้ซึ่งไม่ใช่ตัวผู้กระทำหรือตัวผู้ร่วมกระทำละเมิดด้วย และไม่ว่าบุคคลผู้เสียหายจะมีความสัมพันธ์อย่างไรต่อตัวผู้กระทำก็ตาม และบุคคลอื่นนี้จะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้

2. ผิดกฎหมาย

ตามความหมายของเรื่องละเมิดนั้นมิได้มีความหมาย แต่เพียงว่าการกระทำที่มีกฎหมายบัญญัติเฉพาะว่าเป็นความผิดแต่ยังมีความหมายรวมไปถึงว่าการกระทำอื่นๆที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยกฎหมายไม่จำเป็นต้องกำหนดไว้ว่าต้องเป็นความผิด

² วารีนาสกุล. (2542). ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยเรื่องละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากนิควรรได้. หน้า 45.

มีข้อที่น่าสังเกตว่า มาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ด้วยบทภาษาอังกฤษใช้คำว่า “unlawful” ซึ่งแปลว่า โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (คำว่าผิดกฎหมาย ภาษาอังกฤษใช้คำว่า wrongful) เพราะถ้าแปลว่า โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายแล้วจะทำให้สามารถเข้าใจความหมายที่แท้จริงยิ่งขึ้น และคำว่า ไม่ชอบด้วยกฎหมายนี้ไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายห้ามเอาไว้ก่อน ไม่จำเป็นต้องผิดกฎหมายในเรื่องใด หรือมาตราใด เพียงแต่ผู้กระทำได้กระทำโดยไม่มีอำนาจ หรือไม่มีข้อแก้ตัวตามกฎหมาย หรือ ไม่มีกฎหมายใดสนับสนุนให้กระทำได้แล้วนั้น ถือว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายทั้งสิ้น การกระทำที่จะถือว่าเป็นการผิดกฎหมายมีดังนี้

- (1) มีกฎหมายบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่าการกระทำนั้นเป็นความผิด
กรณีที่ถูกกฎหมายบัญญัติโดยชัดแจ้งว่าการกระทำใดเป็นความผิด เช่น กฎหมายอาญาหรือกฎหมายแพ่ง
- (2) กฎหมายมิได้บัญญัติว่าการกระทำนั้นเป็นความผิดอย่างชัดแจ้ง
เป็นการที่ผู้กระทำมีสิทธิที่จะกระทำ แต่การกระทำนั้นได้ใช้สิทธิของตนมีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ถือว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้เพราะตามมาตรา 421 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะก่อความเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้น ท่านว่าเป็นการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย” และมาตรา 5 บัญญัติว่า “การใช้สิทธิแห่งตนก็ดี ในการชำระหนี้ก็ดีบุคคลทุกคนต้องกระทำโดยสุจริต” และมาตรา 6 บัญญัติว่า “ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า บุคคลทุกคนกระทำการ โดยสุจริต” ดังนั้น ถ้าหากมีการกล่าวอ้างว่ามีบุคคลใดใช้สิทธิโดยไม่สุจริต ใช้สิทธิที่มีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ผู้กล่าวอ้างต้องเป็นฝ่ายพิสูจน์ “การกระทำใดที่ผู้กระทำได้ กระทำไปตามสิทธิของตนภายในขอบเขตของกฎหมายและโดยสุจริต และผู้กระทำมุ่งต่อผลอันเป็นธรรมดาแห่งสิทธิ แม้จะเกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นการกระทำนั้นก็ไม่เป็นการผิดกฎหมาย”³ การใช้สิทธิอันเป็นการผิดตามมาตรา 421 แต่เพียงอย่างเดียวยังไม่ถือว่าเป็นการละเมิดยังคงต้องอาศัยหลักเกณฑ์ตามมาตรา 420ประกอบด้วย

หลักเกณฑ์การวินิจฉัย มาตรา 421

- 2.1) ผู้กระทำต้องเป็นบุคคลผู้มีสิทธิกระทำ
- 2.2) สิทธินั้นต้องมีกฎหมายรับรองไว้โดยเฉพาะ
- 2.3) เป็นการใช้สิทธิไม่เกิน ไปกว่าสิทธิที่มีอยู่แต่ใช้เกินส่วนของตน

³ แหล่งเดิม.

2.1) ผู้กระทำได้เป็นบุคคลผู้มีสิทธิกระทำ

ผู้ที่มีสิทธิกระทำคำว่า “สิทธิ” ในที่นี้ คือ ประโยชน์ที่กฎหมายให้การรับรองและให้ความคุ้มครอง ซึ่งอาจเรียกว่าสิทธิโดยสมบูรณ์ ส่วนสิทธิที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าบุคคลทุกคนพึงมีสิทธินั้นแต่อยู่ในขอบเขตหรือที่เรียกกันว่าเสรีภาพ เช่น การนั่ง ยืน การนับถือศาสนา ฯลฯ แต่ว่าการใช้สิทธิที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นและทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนแล้วนั้นย่อมไม่ใช่การใช้สิทธิเกินส่วนในความหมายนี้ มิเช่นนั้นแล้วการกระทำที่เกินเสรีภาพของตนเองก็เป็นเรื่องของการใช้สิทธิเกินส่วนไปเสียหมดหากแต่เป็นการใช้สิทธิของตนโดยไม่มีสิทธิกระทำหรืออาจถือได้ว่าเป็นการกระทำผิดกฎหมายเลยทีเดียว ดังนั้น สิทธิ ในมาตรา 421 จึงหมายถึงเฉพาะสิทธิที่กฎหมายรับรอง คุ้มครอง บังคับ ตามสิทธิที่มีอยู่เท่านั้น⁴

2.2) สิทธินั้นต้องมีกฎหมายรับรองไว้โดยเฉพาะ

เป็นสิทธิเด็ดขาดที่กฎหมายให้การรับรอง เช่น การมีกรรมสิทธิ์ การมีสิทธิครอบครอง

2.3) การใช้สิทธิไม่เกินไปกว่าสิทธิที่มีอยู่ แต่ได้ใช้สิทธิเกินส่วนของตน เป็นกรณีที่ผู้กระทำมีสิทธิที่จะกระทำ แต่การกระทำนั้นได้ใช้สิทธิของตนมีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ดังนั้นการใช้สิทธิที่มีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น จึงหมายถึง

ก. การใช้สิทธิโดยแกล้ง เป็นการที่ผู้กระทำได้ใช้สิทธิของตนทั้งๆที่ทราบว่าตนไม่ได้ประโยชน์จากการใช้สิทธินั้น แต่การใช้สิทธิดังกล่าวมีแต่ผู้อื่นเสียประโยชน์และผู้ใช้สิทธินั้นมุ่งต่อผลเสียหายของบุคคลอื่นแต่เพียงฝ่ายเดียว

ข. การใช้สิทธิเกินส่วน คือ ผู้มีสิทธิได้ใช้สิทธิของตน แต่ประโยชน์ที่ตนได้รับน้อยกว่าความเสียหายของผู้อื่นมาก

(3) การฝ่าฝืนกฎหมายก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

การกระทำที่จะเป็นการฝ่าฝืนบทบังคับของกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น กฎหมายถือว่าการกระทำนั้นเป็นการกระทำอันไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามบทบัญญัติว่า มาตรา 422 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า “ถ้าความเสียหายเกิดแต่การฝ่าฝืนบทบังคับแห่งกฎหมายใดอันมีที่ประสงค์ เพื่อจะปกป้องบุคคลอื่นๆ ผู้ใดทำการฝ่าฝืนเช่นนั้น ท่านให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเป็นผู้ผิด” นอกจากจะมีการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวแล้วนั้น จะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์อีกสองประการ คือ

ก. จะต้องเป็นการฝ่าฝืนบทบังคับแห่งกฎหมาย มิใช่เพียงแต่เป็นการฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับเท่านั้น

⁴ สุมาลี วงษ์วิฑิต. (2544). เล่มเคม. หน้า 61-62.

ข. จะต้องเป็นกฎหมายที่บัญญัติไว้เพื่อปกป้องบุคคลอื่น มิใช่เพื่อปกป้องตัวผู้กระทำเอง

แม้ว่าจะมีการกระทำผิดดังกล่าวเกิดขึ้นแต่ในบางครั้งอาจถือว่าการกระทำผิดดังกล่าวถือว่าการกระทำผิดกฎหมายก็ได้ เพราะผู้กระทำผิดนั้นอาจถือว่าการกระทำผิดกฎหมายก็ได้ เพราะผู้กระทำผิดนั้นอาจถือว่าการกระทำผิดกฎหมายก็ได้ หรือแม้ว่าจะมีความผิดแต่อาจจะต้องรับโทษก็ได้ หากการกระทำดังกล่าวมีลักษณะดังนี้ คือ

(1) กฎหมายให้อำนาจ

การกระทำผิดในบางครั้งบุคคลก็อาจจะมีอำนาจในการกระทำได้ โดยที่ถือว่าการกระทำนั้นไม่เป็นความผิด ซึ่งอำนาจนั้นอาจเป็น

1) กฎหมายให้อำนาจไว้โดยตรง คือ มีการบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งไว้ในกฎหมาย เช่น การจับบุคคลใดโดยไม่มีหมายจับนั้นเป็นความผิด เพราะทำให้เขาเสียหายต่อเสรีภาพ แต่ถ้าเจ้าพนักงานตำรวจจับผู้กระทำผิดซึ่งหน้า แม้ไม่มีหมายจับของศาลก็ถือว่าไม่เป็นความผิด เพราะกฎหมายได้ให้อำนาจไว้

2) กฎหมายให้อำนาจโดยปริยาย หรือบางครั้งเรียกว่า กฎหมายให้อำนาจโดยอ้อม ซึ่งได้แก่

2.1.1) อำนาจตามคำพิพากษา คือ เมื่อศาลได้โปรดมีคำพิพากษาแล้วให้บุคคลใดมีหน้าที่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งแล้วเมื่อบุคคลดังกล่าวได้กระทำไปตามคำพิพากษานั้นถือว่าผู้กระทำได้กระทำให้ภายในขอบอำนาจที่สามารถที่จะกระทำได้ไม่เป็นละเมิด

2.1.2) อำนาจตามสัญญา คือ เมื่อคู่สัญญาได้มีนิติสัมพันธ์อันใดต่อกันแล้ว คู่สัญญาก็ต้องตามสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้

(2) นิรโทษกรรม คือ การที่ผู้กระทำไม่ต้องรับผิดในฐานะละเมิดแม้ว่าการกระทำนั้นจะครบองค์ประกอบของละเมิด โดยกฎหมายมองถึงความจำเป็นบางประการที่ผู้กระทำได้กระทำลงไปและการกระทำดังกล่าวนั้นผู้กระทำไม่ประสงค์ที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใด กฎหมายจึงเห็นว่าการกระทำดังกล่าวไม่ควรลงโทษแก่ผู้กระทำนั้น

(3) ความยินยอมของผู้เสียหาย คือ การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งอนุญาตหรือยินยอมให้อีกบุคคลหนึ่งกระทำการอย่างใด โดยที่บุคคลที่ให้ความยินยอมนั้นได้รับผลร้ายที่เกิดจากความยินยอมนั้น ซึ่งการยินยอมในทางแพ่งนั้นต่างจากความยินยอมทางอาญา โดยความยินยอมในทางแพ่งนั้นถือว่าไม่ผิดกฎหมาย แต่ความยินยอมตามกฎหมายอาญานั้นถือว่าเป็นความผิด แต่ว่าการยินยอมตามกฎหมายแพ่งไม่ว่าจะเป็นละเมิดเสมอไป การยินยอมที่จะไม่เป็นละเมิดได้ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

3.1.1) ต้องเป็นความยินยอมที่มีให้ก่อนที่จะมีการกระทำละเมิด
 3.1.2) ผู้ที่ให้ความยินยอมนั้นต้องเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมาย
 และรู้ถึงผลของการยินยอมนั้น

- 3.1.3) การให้ความยินยอมต้องกระทำต่อผู้ละเมิดโดยตรง
 3.1.4) ต้องเป็นการให้ความยินยอมโดยบริสุทธิ์ใจ
 3.1.5) ความยินยอมนั้นต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย

การซื้อขายหลักทรัพย์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 243 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ถือได้ว่าเป็นการกระทำผิดอย่างชัดเจนเพราะในพระราชบัญญัติดังกล่าว นั้นบัญญัติถึงความผิดไว้อย่างชัดเจนจึงสามารถปรับเข้ากับหลักเกณฑ์ในเรื่องของ “กระทำต่อ บุคคลอื่น โดยผิดกฎหมาย” ได้

องค์ประกอบที่สาม บุคคลอื่น ได้รับความเสียหาย

การกระทำที่จะถือว่าเป็นละเมิดได้นั้นต้องมีความเสียหายเกิดขึ้นด้วย เพราะถือว่าเป็น หัวใจในเรื่องละเมิด ความเสียหายที่เกิดขึ้นนี้ต้องเป็นความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อสิทธิที่กฎหมายให้ ความคุ้มครอง เพราะมิเช่นนั้นแล้วหากกฎหมายไม่ได้กำหนดถึงขอบเขตของการให้ความคุ้มครอง เอาไว้หากมีความเสียหายใดเกิดขึ้นก็จะมาอ้างว่าเป็นละเมิดทั้งหมด ลักษณะของความเสียหายที่ ผู้กระทำละเมิดต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ตาม มาตรา 420 มีลักษณะดังนี้

1. ความเสียหายนั้นต้องมีลักษณะที่แน่นอน คือ

บุคคลที่ถูกกระทำละเมิดและได้รับความเสียหายนั้น ความเสียหายที่เกิดขึ้นต้อง เป็นความเสียหายที่ชัดเจน ไม่ไกลเกินไปกว่าเหตุและเป็นความเสียหายที่ใกล้กับเวลากระทำและ เกิดจากการกระทำนั้นโดยตรง อาจเป็นความเสียหายที่เป็นตัวเงินหรือที่ไม่ใช่ตัวเงิน หรือ เป็น ความเสียหายอันเกิดขึ้นแล้วในเวลาปัจจุบันหรือเป็นความเสียหายในอนาคตอันจะเกิดขึ้นได้ แน่นนอน

2. ต้องเป็นความเสียหายตามกฎหมาย

ความเสียหายตามกฎหมายนี้อาจรวมถึงความเสียหายทางศีลธรรมด้วย ต้องเป็น ความเสียหายที่กฎหมายยอมรับรอง

3. เป็นความเสียหายในปัจจุบันหรือที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

ต้องไม่ใช่ความเสียหายที่มีอยู่ก่อนที่จะมีการทำละเมิดเกิดขึ้น เพราะมิฉะนั้นแล้ว ความเสียหายดังกล่าวก็จะไม่ใช่ความเสียหายที่เกิดจากการกระทำละเมิด

4. ต้องเป็นความเสียหายที่บัญญัติไว้ในมาตรา 420 คือ

- ความเสียหายต่อชีวิต คือ การทำให้ถึงแก่ความตาย
- ความเสียหายต่อร่างกาย คือ การได้รับอันตรายต่อกาย เช่น ถูกทำร้ายร่างกายจนได้รับความบาดเจ็บ
- ความเสียหายต่ออนามัย คือ การทำให้เสียสุขภาพซึ่งรวมถึงจิตใจด้วย
- ความเสียหายต่อเสรีภาพ คือ เสรีภาพในที่นี้หมายถึงเฉพาะเสรีภาพในการเคลื่อนไหวเท่านั้น เสรีภาพในความหมายในเรื่องละเมิดจึงหมายถึง การที่ถูกบังคับให้ทำสิ่งใดหรือไม่ทำสิ่งใดหรือจำยอมต่อสิ่งใด
- ความเสียหายต่อทรัพย์สิน คือ คำว่าทรัพย์สินในที่นี้มีความหมายรวมถึงค่าทรัพย์สิน และทรัพย์สินด้วย ความเสียหายต่อทรัพย์สินนี้ คือ สิทธิอันประกอบด้วยทรัพย์สินของบุคคลหรือประโยชน์อันคิดเป็นตัวเงินได้ การทำลาย ทำให้สูญหาย เสียหายหรือทำให้เสื่อมเสียลงซึ่งเป็นวัตถุแห่งสิทธิ ค่าใช้จ่ายต่างๆอันได้เสียไปเนื่องจากการละเมิด ค่าขาดกำไร เป็นต้น
- ความเสียหายแก่สิทธิ คือ สิทธิที่กฎหมายได้ให้ความรับรองและคุ้มครองตามกฎหมาย เช่น การมีกรรมสิทธิ์ การมีสิทธิครอบครอง

ความเสียหายในการที่ซื้อหรือขายหลักทรัพย์ที่เกิดจากการสร้างราคาตามมาตรา 243 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นแม้ว่าจะเป็นความเสียหายในทางด้านทรัพย์สินของผู้ลงทุนอันเป็นจำนวนเงินที่สูญหายไปในการขาดกำไรที่ควรได้รับจากการซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีการปันก็ตาม แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเป็นความเสียหายในเชิงเศรษฐกิจที่เป็นปัญหาต่อการพิจารณาของศาลในการวินิจฉัยในเรื่องดังกล่าวว่าศาลนั้นจะยอมรับให้เป็นค่าเสียหายได้หรือไม่

องค์ประกอบที่ดี ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผล

แม้ว่าในมาตรา 420 จะไม่มีการบัญญัติที่ชัดเจนในเรื่องของการกระทำและผลไว้นั้น แต่ก็สามารถเป็นที่เข้าใจได้ว่า เมื่อมีการกระทำอันครบองค์ประกอบความผิดที่กล่าวมาแล้วยังไม่ถือว่าผู้ที่กระทำนั้นเป็นผู้ที่กระทำละเมิด ต้องดูต่อไปด้วยว่าการกระทำดังกล่าวมีความสัมพันธ์กับผลที่เกิดขึ้น(ความเสียหาย)กับการกระทำที่เกิดขึ้นหรือไม่ ซึ่งหากดูแล้วว่าการกระทำดังกล่าวไม่สัมพันธ์กับเรื่องที่เกิดขึ้น ผู้นั้นก็ไม่ถือว่ากระทำละเมิด ซึ่งการที่จะวินิจฉัยว่าการกระทำใดมีความสัมพันธ์กับผลที่เกิดขึ้นหรือไม่นั้นในเรื่องของละเมิดมิได้บัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้ว่าความเสียหายเป็นเช่นใด โกลหรือใกล้ชิดกับการกระทำเพียงใด และผลที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลโดยตรงหรือ

ผลโดยอ้อม เพราะในบางครั้งผลของความเสียหายที่เกิดขึ้นไกลเกินไปกว่าที่ผู้กระทำละเมิดได้กระทำลงไปผู้กระทำคงต้องรับผิดชอบเฉพาะความเสียหายที่เป็นผลเนื่องมาจากการกระทำของตน ในการวินิจฉัยเรื่องของความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผลนั้น ในเรื่องของการกระทำและผลนั้น เป็นเรื่องที่ต้องตอบปัญหาในปัญหา 2 เรื่องด้วยกัน คือ⁵

1. ผลเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลมาจากการกระทำของจำเลยหรือไม่ (เหตุในความเป็นจริง)

2. ถ้าผลเสียหายได้เกิดขึ้นจากการกระทำของจำเลยจริงแล้ว จำเลยต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นเพียงใด ต้องรับผิดชอบในความผิดนั้นทั้งหมดหรือไม่ หรือรับผิดชอบเฉพาะบางส่วน หรือรับผิดชอบเฉพาะในส่วนที่เป็นการกระทำของตนเท่านั้น (ขอบเขตของความรับผิด Legal Cause)

ในประเทศต่างๆจึงไม่มีการวางหลักเกณฑ์ไว้ตายตัวในการที่จะวินิจฉัยในเรื่องของการกระทำและผลไว้อย่างตายตัว และในการที่จะวินิจฉัยในเรื่องดังกล่าวนี้ไม่ควรที่ใช้ในการที่จะวินิจฉัยความรับผิด แต่ให้เน้นในเรื่องของความรับผิด คือเป็นการมองว่าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายหรือไม่ และเป็นที่น่าที่ผลเสียหายที่เกิดขึ้นมานั้นต้องมีผู้ที่จะต้องรับผิดชอบหรือไม่ และในการกำหนดในเรื่องของการกระทำและผลนั้น มีทฤษฎีที่สำคัญอยู่ 2 ทฤษฎี คือ

1) ทฤษฎีเท่ากันแห่งเหตุ หรือทฤษฎีเงื่อนไข ทฤษฎีเท่ากันแห่งเหตุ หรือทฤษฎีเงื่อนไขนี้ถือว่า ทุกๆเหตุที่เกิดขึ้นมานั้นมีน้ำหนักเท่ากันหมด โดยทฤษฎีนี้ได้วางหลักเกณฑ์ว่า “ผลอันหนึ่งอาจเกิดจากเหตุได้หลายๆเหตุ หรือเหตุหนึ่งก่อให้เกิดผลหลายอย่าง ถ้าการกระทำของจำเลยเป็นเหตุหนึ่งที่เกิดผลอันนั้น จำเลยจึงต้องรับผิดชอบ” หรือสามารถกล่าวได้ว่า “ถ้าไม่มีการกระทำเช่นนั้นผลจะไม่เกิดขึ้น และเมื่อเกิดผลจากการกระทำเช่นนั้นแล้ว ไม่ว่าจะเกิดเหตุใดก็ตามผู้กระทำจะต้องรับผิดชอบทั้งสิ้น” ซึ่งกล่าวสรุปของทฤษฎีเงื่อนไขได้ว่า การกระทำของจำเลยนั้นเป็นเงื่อนไขให้ผลเกิดขึ้น ซึ่งถ้าไม่มีการกระทำของจำเลยผลก็จะไม่เกิด แสดงว่าผลที่เกิดขึ้นเกิดจากการกระทำของจำเลย จำเลยจึงต้องรับผิดชอบ⁶ ในทฤษฎีนี้สร้างความเป็นธรรมแก่ผู้เสียหายได้ดีเพราะถึงอย่างไรก็ตามผู้เสียหายย่อมได้รับชดเชยค่าสินไหมทดแทนเสมอ ไม่ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นจะไกลไปกว่าการกระทำละเมิดหรือไม่ซึ่งง่ายแก่การวินิจฉัย ซึ่งเป็นข้อดีของทฤษฎีนี้ แต่ข้อเสียของทฤษฎีนี้คือตรงที่ทำให้จำเลยรับผิดชอบอย่างไม่มีที่สิ้นสุด และอาจจะต้องรับผิดมากเกินไปที่เกิดผลจากการกระทำ

⁵ สุมาลี วงษ์วิฑิต. เล่มเคม. หน้า 88.

⁶ วารี นาสกุล. เล่มเคม. หน้า 111.

เช่น ก. ขับรถยนต์ชน ข. เข้าโรงพยาบาล ค. คนบ้าที่รักษาตัวอยู่เกิดคุ้มครึ่งเข้ามาทำร้าย ก. จนถึงแก่ความตาย ถ้าใช้ทฤษฎีเท่ากันแห่งเหตุหรือทฤษฎีเงื่อนไขแล้วเป็นผลให้ ก. ต้องรับผิดชอบในความตายของ ข.

2) ทฤษฎีมูลเหตุเหมาะสม ทฤษฎีมูลเหตุเหมาะสม มีข้อที่พิจารณา คือ “ตามธรรมชาติเหตุที่กระทำนั้นจะเหมาะสมเพียงพอที่จะก่อให้เกิดผลเพียงพอที่จะก่อให้เกิดผลนั้นขึ้นได้หรือไม่” โดยในทฤษฎีมูลเหตุเหมาะสมนี้ ได้มีการวางหลักเกณฑ์ไว้ว่า “แม้จะมีเหตุหลายๆเหตุ ก่อให้เกิดผลอันใดขึ้นก็ตาม แต่เหตุที่ผู้กระทำต้องรับผิดชอบคือ เหตุธรรมชาติที่ย่อมเกิดขึ้นได้” กล่าวคือ ต้องนำเหตุและผลมาพิจารณาควบคู่กันไปว่า เหตุที่เกิดขึ้นนั้นสัมพันธ์กับการกระทำที่เกิดขึ้นหรือไม่ ซึ่งเป็นข้อดีของทฤษฎีนี้ ที่ให้ความเป็นธรรมแก่ผู้กระทำละเมิดเพราะจะจำกัดเพียงแต่การกระทำเพียงที่คนได้กระทำเท่านั้น ซึ่งจะต่างกับทฤษฎีเท่ากันแห่งเหตุ ที่ต้องรับผิดชอบในแบบไม่จำกัด แต่ข้อเสียคือ ทำให้การขอบเขตการจำกัดความรับผิดชอบนั้นแคบไป ซึ่งทำให้ในบางที่ผู้ที่กระทำละเมิดอาจไม่ต้องรับผิดชอบในการกระทำนั้น ซึ่งทำให้ผู้เสียหายย่อมได้รับผลของภัยนั้น โดยลำพัง ทั้งนี้เพราะการวินิจฉัยตามทฤษฎีนี้ การกระทำและผลต้องอยู่ในระดับเดียวกัน ผลที่เกิดขึ้นต้องเป็นผลธรรมชาติซึ่งย่อมเกิดขึ้น ได้จากการกระทำนั้น

3) การใช้ทฤษฎีร่วมกัน ทั้งในทฤษฎีทฤษฎีเท่ากันแห่งเหตุหรือทฤษฎีเงื่อนไข และทฤษฎีมูลเหตุเหมาะสมนั้นต่างก็มีข้อดีข้อเสียที่ต่างกัน โดยในทฤษฎีเท่ากันแห่งเหตุนี้เป็นประโยชน์แก่ฝ่ายผู้เสียหายมากกว่าทฤษฎีมูลเหตุเหมาะสม แต่ส่งผลให้จำเลยอาจต้องรับผิดชอบมากกว่าสิ่งที่คนได้กระทำ ส่วนในทฤษฎีมูลเหตุเหมาะสมนั้นให้ประโยชน์แก่จำเลยมากกว่าจนในบางครั้ง โจทก์อาจไม่ได้รับการเยียวยาที่ได้ ดังนั้น จึงมีการนำหลักจากทั้งสองทฤษฎีมาใช้ร่วมกัน โดยนำทฤษฎีเท่ากันแห่งเหตุหรือทฤษฎีเงื่อนไขมาใช้ในตอนต้นแล้วนำทฤษฎีมูลเหตุเหมาะสมมาใช้ในตอนปลาย โดยเป็นการดูผลเป็นเรื่องราวไปว่าผลที่เกิดขึ้นนั้นเกิดเพราะเหตุแรกเหตุเดียวหรือมีเหตุอื่นสอดแทรกด้วย ถ้ามีเหตุสอดแทรกเข้าจนเป็นผลเหตุแรกที่เกิดขึ้นนั้นหมดความสำคัญลง เช่นนี้ถือว่าเหตุที่เกิดขึ้นต่อไปนั้นผู้กระทำไม่ต้องรับผิดชอบในผลที่เกิดแล้วคงจะรับผิดชอบเฉพาะเหตุที่ตนได้ก่อขึ้นเท่านั้น โดยถือว่าความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับการกระทำได้ขาดความสัมพันธ์กันแล้ว

ทฤษฎีที่กล่าวมานั้น มีข้อดีและข้อเสียอยู่ด้วยกัน ประเทศต่างๆ จึงไม่มีการวางหลักในการวินิจฉัยอย่างชัดเจน และแม้ศาล ได้ให้เหตุผลของการวินิจฉัยไว้อย่างชัดเจนและได้ให้เหตุผลในการวินิจฉัยไว้ ก็ยังมีหลายคดีที่วินิจฉัยกลับไปกลับมาไม่แน่นอน แล้วแต่ข้อเท็จจริงที่จะต้องวินิจฉัย เพื่อให้ความยุติธรรมมากที่สุด ทั้งนี้คงเพราะคำนึงถึงหลักการเยียวยาความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับเป็นหลักในการตัดสินคดีนั่นเอง

4) หลักที่ใช้ในศาลไทย ในศาลไทยนั้นได้มีการปรับใช้ทั้ง 2 ทฤษฎีเข้าด้วยกัน โดยนำทฤษฎีเท่ากันแห่งเหตุหรือทฤษฎีเงื่อนไขมาใช้ในตอนต้น แล้วจึงนำทฤษฎีมูลเหตุเหมาะสมมาใช้ในตอนปลาย โดยดูความเสียหายนั้นเป็นผลธรรมดาที่ย่อมเกิดขึ้น โดยไม่ไกลกว่าเหตุ ไม่ไกลกว่าความรู้สึกรู้ใจของคนธรรมดาสามัญทั่วไปจะคาดหมายได้ แนวทางการวินิจฉัยนั้น ต้องดูที่ผลก่อนว่าผลที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากอะไรเป็นเหตุ หากมีการกระทำอันเป็นเหตุเดียวและเป็นเหตุให้เกิดผลเสียหายขึ้นโดยตรงแล้ว ถือว่าผลที่เกิดขึ้นนั้นสัมพันธ์กับการกระทำโดยไม่ต้องคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นว่าจะเกินความคาดหมายหรือคาดคิดของผู้กระทำหรือไม่ เช่น คำ ชักปืนขึ้นจ้องไปที่ ชาว เพื่อขู่ ชาวตกใจถึงแก่ความตาย ความตายของ ชาว เป็นผลโดยตรงจากการกระทำของ คำ แม้ว่า คำ จะมีได้คาดหมายว่าจะเกิดผลเช่นนั้นขึ้น คำ ก็ต้องรับผิดชอบในผลนั้น

หากปรากฏว่า มีเหตุหลายเหตุมาทำให้เกิดผลเช่นนั้นขึ้น ต้องพิจารณาว่าเหตุใดเป็นเหตุแรกและเหตุใดเป็น เหตุสุดแทรก เพราะถ้าเหตุแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นมาภายหลังนี้ ได้มาตัดความสัมพันธ์กับเหตุแรกทำให้เหตุที่เกิดขึ้นมาตอนแรกหมดความหมายลง ทำให้ผู้ก่อเหตุรายแรกหมดความสัมพันธ์ลงจึงเป็นผลให้ผู้ก่อเหตุรายแรกไม่ต้องรับผิดชอบในผลนั้น คงรับผิดชอบเพียงแต่ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของคนเท่านั้น ทั้งนี้เพราะผลที่เกิดขึ้นนั้นไกล ไปกว่าเหตุอันเกิดจากการกระทำของจำเลย

เหตุสุดแทรก หมายถึง เหตุที่เกิดขึ้นในระหว่างตั้งแต่มีการกระทำขึ้นไปจนถึงผลสุดท้ายที่เกิดขึ้น เหตุสุดแทรกนี้อาจเกิดได้จากหลายสาเหตุ เช่น

- (1) เกิดจากธรรมชาติ
- (2) เกิดจากสัตว์
- (3) เกิดจากการกระทำของมนุษย์
- (4) เกิดจากพฤติกรรมภายนอกอื่นๆ

การวินิจฉัยในเรื่องของการกระทำและผลในกรณีที่มีเหตุสุดแทรก ต้องพิจารณาถึง “ช่องแห่งภัย” ด้วยถ้าช่องแห่งภัยซึ่งผู้ก่อเหตุแรกได้กระทำได้ขาดตอนลงแล้ว แม้หากมีเหตุใดเกิดขึ้นภายหลังจากนั้น ผู้ก่อเหตุแรกก็ไม่ต้องรับผิดชอบในผลที่เกิดขึ้น เว้นแต่ผู้ก่อเหตุแรกคาดหมายได้ว่าจะเกิดเหตุเช่นนั้นขึ้นภายหลัง⁷

ช่องแห่งภัย คือ ช่องทางที่มีโอกาสที่จะเกิดภัยขึ้น หลังจากที่เหตุแรกและเหตุสุดแทรกสิ้นสุดลง เหตุการณ์กลับคืนสู่สภาวะปลอดภัย โอกาสที่จะเกิดภัยไม่มีแล้ว ถือได้ว่าช่องแห่งภัยขาดตอนลงไปแล้ว ผลที่เกิดขึ้นภายหลังถือว่า ไกลเกิน ไปกว่าเหตุจากการกระทำของผู้ก่อเหตุแรก เช่น แดง ยิง คำ ได้รับบาดเจ็บเข้ารักษาตัวที่ โรงพยาบาล แพทย์รักษาและอนุญาตให้กลับบ้านได้แล้ว

⁷ สุมาลี วงษ์วิฑิต. เล่มเดิม. หน้า 99.

ในระหว่างการเดินทางกลับบ้าน แดง ถูกรถของ เหลียง ที่ขับมาด้วยความประมาทชน จนได้รับบาดเจ็บสาหัส เช่นนี้ช่องแห่งภัยโศกตอลงไปแล้ว สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นได้ไกลเกินไปกว่าที่จะให้แดงต้องรับผิดชอบ⁸

3.1.3 ภาระการพิสูจน์

ในคดีละเมิดนั้นเมื่อมีการฟ้องร้องดำเนินคดีกันแล้ว สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งคือ ภาระการพิสูจน์ต่อศาล เพื่อให้ศาลเชื่อถึงการกระทำที่เกิดขึ้นว่าเป็นละเมิดหรือไม่ ซึ่งโดยปกติแล้วในคดีละเมิดต่าง ๆ นั้น โจทก์จะเป็นฝ่ายกล่าวอ้างว่าจำเลยนั้นกระทำความผิดหรือประมาทเลินเล่อต่อโจทก์ดังนั้นแล้ว ในคดีของการสร้างราคาหลักทรัพย์ถ้ามีการฟ้องให้รับผิดชอบทางแพ่ง โจทก์ต้องเป็นผู้ที่มีหน้าที่นำสืบในเรื่องของผู้ที่กระทำการสร้างราคาหลักทรัพย์ เหตุเพราะ ในการดำเนินคดีเรื่องละเมิดนั้นเป็นการดำเนินคดีตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยในมาตรา 84 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง อันเป็นบททั่วไปของการสืบพยานได้บัญญัติว่า “ถ้าคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกล่าวอ้างข้อเท็จจริงอย่างใด ๆ เพื่อสนับสนุนคำฟ้อง หรือคำให้การของตน ให้หน้าที่นำสืบข้อเท็จจริงนั้นตกอยู่กับฝ่ายที่กล่าวอ้าง...” หรือที่มักเรียกกันว่า “ผู้ใดกล่าวอ้างผู้นั้นนำสืบ”

จากมาตรา 84 ที่กำหนดในเรื่องของหน้าที่นำสืบนั้น มีความหมายเช่นเดียวกับ ภาระการพิสูจน์

ภาระการพิสูจน์ มีผู้ที่ให้ความเห็นไว้ ว่าหน้าที่ที่คู่ความจะต้องพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามข้ออ้างของตนให้ได้ถึงมาตรฐานที่กฎหมายต้องการเพื่อตนจะได้ชนะคดี ถ้าเป็นคดีแพ่งก็ต้องนำสืบพยานหลักฐานให้มีน้ำหนักดีกว่าพยานหลักฐานอีกฝ่ายหนึ่ง ถ้าเป็นคดีอาญา โจทก์ ก็ต้องนำสืบให้ถึงขนาดที่ศาลเชื่อว่าจำเลยกระทำความผิดโดยปราศจากข้อสงสัยตามสมควร⁹

ภาระการพิสูจน์นี้ ศาลและคู่ความไม่อาจตกลงเปลี่ยนแปลงกันได้ ซึ่งเป็นไปตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ ซึ่งเป็นไปตามคำฟ้องคำให้การ และการชี้สองสถาน ศาลและคู่ความจึงไม่อาจตกลงเปลี่ยนแปลงกันได้

ภาระการพิสูจน์หรือหน้าที่นำสืบเป็นเรื่องของ ข้อเท็จจริงที่คู่ความได้โต้แย้งกันในคดี โดยคู่ความฝ่ายใดมีหน้าที่ที่จะต้องนำพยานหลักฐานมาสืบก่อน โดยให้อีกฝ่ายมีหน้าที่นำสืบแก้ในภายหลัง โดยหน้าที่นำสืบนี้ศาลจะเป็นผู้กำหนด

เมื่อพิจารณาแล้ว “ภาระการพิสูจน์” เป็นสิ่งที่สำคัญมากเพราะเป็นหน้าที่ที่ผู้กล่าวอ้างข้อเท็จจริงนั้นต้องนำเสนอเพื่อให้ศาลได้ทราบและเป็นการบังคับให้บุคคลดังกล่าวต้องนำ

⁸ สุมาลี วงษ์วิฑิต. หน้าเดิม.

⁹ โสภณ รัตนากร. (2544). คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. หน้า 57.

พยานหลักฐานเข้ามาพิสูจน์ หากไม่สามารถนำพยานหลักฐานเข้ามาพิสูจน์ได้หรือไม่สามารถทำให้ศาลเชื่อได้ ก็จะส่งผลให้แพ็คดีในประเด็นนั้นๆ ไป

ภาระการพิสูจน์นั้นมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

1) เป็นกระบวนการทางกฎหมายเพื่อที่จะให้ศาลทราบถึงข้อเท็จจริงแห่งคดีที่เกิดขึ้นตามที่คู่ความได้กล่าวอ้าง

2) เป็นสิ่งที่เป็นตัวกำหนดให้คู่ความในคดีต้องนำพยานหลักฐานที่ตนกล่าวอ้างเข้ามาสืบ

3) ภาระการพิสูจน์ตกให้แก่คู่ความฝ่ายใดเป็นสิ่งที่กฎหมายเป็นกำหนด คู่ความหรือศาลไม่สามารถตกลงเปลี่ยนแปลงได้

4) หากภาระการพิสูจน์ตกแก่คู่ความฝ่ายใดไม่สามารถนำพยานหลักฐานมาสืบได้ จะมีผลให้คู่ความฝ่ายนั้นแพ้ในประเด็นนั้น

แต่ในบางกรณีศาลสามารถตัดสินคดีได้ โดยไม่ต้องมีการนำสืบพยาน เมื่อเป็นกรณีที่เข้าข้อยกเว้น ของกฎหมายซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 84 บัญญัติ ต่อไปว่า “...แต่ว่า (1) คู่ความไม่ต้องพิสูจน์ ข้อเท็จจริงซึ่งเป็นที่รู้กันอยู่ทั่วไป หรือซึ่งศาลไม่อาจโต้แย้งได้ หรือซึ่งศาลเห็นว่าคู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง ได้รับแล้ว

(2) ถ้ามีข้อสันนิษฐานไว้ในกฎหมายเป็นคุณแก่ คู่ความฝ่ายใด คู่ความฝ่ายนั้นต้องพิสูจน์แต่เพียงว่าตนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขแห่งการ ที่ตนจะ ได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานนั้นครบถ้วนแล้ว”

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวสามารถพิจารณาได้ดังนี้

1) ข้อเท็จจริงที่รู้กันอยู่ทั่วไป หรือข้อเท็จจริงที่ไม่อาจโต้แย้งได้

เป็นข้อเท็จจริงที่ศาลเห็นว่าสามารถรับรู้ได้กัน โดยทั่วไปและ ไม่สามารถโต้แย้งกัน ได้ ซึ่งก็ไม่ต้องมานำสืบกันอีก ดังนั้น เมื่อมีการฟ้องคดีละเมิดเกิดขึ้นและมีการกล่าวอ้างข้อเท็จจริงที่รับรู้กันโดยทั่วไป ย่อมได้รับยกเว้นไม่ต้องมีการนำสืบพยานในเรื่องดังกล่าว

2) ข้อเท็จจริงที่คู่ความรับกันหรือถือว่ารับกัน เมื่อมีข้อเท็จจริงเกิดขึ้นและได้มีการรับของคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแล้วข้อเท็จจริงนั้นย่อมเป็นที่ยุติได้โดยไม่จำเป็นต้องมีการสืบพยานในประเด็นนั้นอีก โดยจะมีผลผูกมัดคู่ความตามข้อเท็จจริงที่ได้รับกัน ซึ่งทำให้ศาลไม่สามารถฟังพยานหลักฐานเป็นอย่างอื่นได้อันจะส่งผลให้คู่ความจะปฏิเสธ คัดค้าน โต้แย้ง หรือสืบพยานให้เป็นอย่างอื่นอีกไม่ได้ และคำรับของคู่ความในคดีนั้นต้องเป็นคำรับกันในศาลและต่อหน้าผู้พิพากษา เหตุเพราะ เพื่อป้องกันคำรับที่เกิดขึ้นจากการ โดยไม่สมัครใจ หรือถูกข่มขู่ หลอกลวง

คำรับอีกประเภทหนึ่ง ที่กฎหมายถือว่าเป็นข้อเท็จจริงที่คู่ความรับกันหรือถือว่ารับกัน “คำทำ” คือ การที่คู่ความฝ่ายหนึ่งจะรับข้อเท็จจริงอันใดก็ต่อเมื่อ ได้มีการปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือ

ประโยชน์จากข้อสันนิษฐานที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ ที่ไม่ต้องนำพยานหลักฐานเข้าสืบเพื่อสนับสนุนข้ออ้างของคน ซึ่งศาลไม่สามารถรับฟังเป็นอย่างอื่นได้ จึงเป็นการผลักระการพิสูจน์ให้ตกอยู่แก่คู่ความอีกฝ่ายที่มีหน้าที่นำสืบเพื่อให้ศาลเห็นเป็นอย่างอื่น

เหตุจำเป็นที่ต้องมีข้อสันนิษฐาน¹¹

1) เพื่อให้ความคุ้มครองสิทธิของผู้สุจริต ข้อสันนิษฐานนี้เป็นเพื่อการให้ความเป็นธรรมและหลักความถูกต้อง เป็นวิถีชีวิตของคนที่ดี ดังนั้นจึงต้องมีบทกฎหมายในการให้ความคุ้มครองแก่สุจริตชน มิฉะนั้นอาจมีการอาศัยช่องโหว่ทางกฎหมายฟ้องร้องแย่งสิทธิของผู้อื่นได้ง่าย

2) เพื่อความสะดวกในการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานปรัชญาของกฎหมายลักษณะพยานนั้นมิใช่ว่าประสงค์จะฟังพยานหลักฐานโดยไม่มีข้อยุติ แม้ว่าเป็นเป้าหมายของกฎหมายลักษณะพยานคือการทำความจริงให้ปรากฏในศาล แต่การดำเนินคดีในศาลนั้นต้องใช้เวลาและทรัพยากรมากมาย รัฐไม่สามารถจะยอมให้มีการสืบพยานโดยไม่จำกัดได้ ดังนั้นการมีข้อสันนิษฐานตามกฎหมายจึงเป็นการช่วยทำให้ประเด็นการพิจารณาน้อยลงและเด่นชัดขึ้น

3) เพื่อขจัดปัญหาที่อาจพิสูจน์ไม่ได้หรือพิสูจน์ได้ยากลำบาก มีข้อเท็จจริงบางประการที่ไม่อาจพิสูจน์หาความจริงได้หรือพิสูจน์ได้แต่เป็นการยากลำบากมาก กฎหมายจึงมีข้อสันนิษฐานไว้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา

4) เพื่อความเป็นธรรมตามรัฐประศาสน์นโยบาย ข้อเท็จจริงในบางเรื่องเป็นเรื่องเกี่ยวกับปัญหาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ถ้าไม่มีความจำเป็นจริงๆแล้วไม่ต้องการให้มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริงกัน เช่นเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว หรือในกรณีความรับผิดชอบละเมิดที่เมื่อมีความเสียหายได้เกิดขึ้นแล้ว ก็ควรให้มีการแก้ไขเยียวยา ในเรื่องการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามสมควร เพราะความเสียหายอันเกิดขึ้นกับชีวิตหรือร่างกายของผู้อื่นนั้นย่อมก่อให้เกิดความเดือดร้อนทั้งต่อบุคคลและสังคม โดยส่วนรวมกฎหมายสมัยใหม่มีแนวโน้มที่จะให้มีการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยไม่ต้องพิจารณาว่าเป็นความผิดของใครหรือที่เรียกว่า ความรับผิดชอบโดยเด็ดขาด หรือมีนั้นการมีบทสันนิษฐาน

การที่กฎหมายจะบัญญัติขึ้นมาเพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครองบุคคลใดๆก็ตาม อันเป็นการบัญญัติในลักษณะของการห้ามการกระทำในลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือห้ามการกระทำในเรื่องอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว มีการฝ่าฝืนในการกระทำในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้น และกฎหมายในเรื่องดังกล่าวที่จะออกมานั้นต้องเป็นเรื่องของการปกป้องคุ้มครองเพื่อความคุ้มครองแก่ทุกๆคน

¹¹พรเพชร วิชิตชลชัย. (2542). คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. หน้า 40.

ไม่ใช่เพื่อแก่คนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ เช่น กฎหมายจรรยา
กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายควบคุมการกำหนดราคาและป้องกันการผูกขาด ฯลฯ ซึ่ง
กฎหมายเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นการให้ความคุ้มครองแก่บุคคลทั่วไป

ในมาตรา 244 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.
2535 ได้มีการกำหนดข้อสันนิษฐานในเรื่องของการซื้อขายโดยอำพรางไว้เป็นข้อสันนิษฐานที่
เด็ดขาด แม้ว่าผู้กระทำไม่มีเจตนาในการอำพรางก็ตาม แต่ปัญหาที่ตามมา คือการพิสูจน์เจตนาว่า ได้มี
การปั่นหุ้น เพราะการปั่นหุ้นกับการเก็งกำไรมีลักษณะของการกระทำภายนอกที่คล้ายกันจนแทบไม่
สามารถแยกจากกันได้จะต่างกันที่เจตนาภายใน โดยเฉพาะในช่วงที่สภาพตลาดหลักทรัพย์และหุ้น
อยู่ในช่วงขาขึ้นยิ่งยากต่อการพิสูจน์ว่าการที่นักลงทุนซื้อหลักทรัพย์มากมายนั้นเป็นการปั่นหุ้น เพราะ
อาจเป็นการซื้อเพื่อเก็งกำไรต่อไปในอนาคตก็ได้และถ้าเป็นเช่นนั้นแล้วการกระทำดังกล่าวก็เป็นสิ่ง
ที่ไม่ผิดกฎหมาย¹²

แต่การฟ้องในเรื่องของการสร้างราคาหลักทรัพย์โดยใช้กฎหมายละเมิดนั้น แม้ว่าจะมี
ข้อสันนิษฐานดังกล่าวแล้วก็ตามแต่ว่าถึงอย่างไรผู้เสียหายยังคงต้องพิสูจน์ในเรื่องของความมีเจตนา
หรือความจงใจอยู่ นั่นเอง ดังที่ได้กล่าวไปแล้วว่าการกระทำในเรื่องของการเก็งกำไรกับในเรื่องของ
การสร้างราคาบางที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้ง่ายนักทำให้การนำสืบในเรื่องของการกระทำ
ดังกล่าวโจทก์ยังคงต้องเป็นฝ่ายนำสืบพยานเพื่อให้ศาลเห็นว่ามีกรกระทำที่ทำให้เกิดความเสียหาย
เกิดขึ้น เป็นการสร้างภาระการพิสูจน์ให้แก่ฝ่ายโจทก์มากเกินไปในการพิสูจน์ว่า มีการกระทำการ
ปั่นหุ้นโดยผู้นั้นจริงหรือไม่ อันเป็นไปตามหลัก ผู้ใดกล่าวอ้างผู้หนึ่งนำสืบ เมื่อผู้เสียหายเป็นผู้กล่าว
อ้างจึงต้องเป็นผู้พิสูจน์เพื่อให้ศาลเห็นว่า ผู้กระทำได้กระทำการปั่นหุ้นจริงหรือไม่ จึงไม่ใช่เรื่องง่าย
เลยที่จะไปพิสูจน์ในเจตนาของผู้กระทำผิดในเรื่องของการปั่นหุ้น

3.1.4 ค่าสินไหมทดแทน

สิ่งที่ทำให้เรื่องความรับผิดในเรื่องของละเมิดแตกต่างจากความรับผิดทางอาญา คือ
ความรับผิดในเรื่องของละเมิดนั้นเน้นในเรื่องของการเยียวยาผู้เสียหายให้ผู้เสียหายกลับคืนสู่ฐานะ
เดิมมากที่สุด ส่วนความรับผิดทางอาญาจะเน้นในการที่นำผู้กระทำความผิดมาลงโทษ ค่าสินไหม

¹²สุรเชษฐ ชีรวินิจ. (2547). กฎหมายหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. หน้า 184.

ทดแทนจึงมีจุดเริ่มต้นจากความเสียหายโดยมีหลักว่า ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้น ก็ต้องมีการชดใช้ค่าเสียหายเพื่อการนั้น ซึ่งในเรื่องค่าเสียหายนั้นมีด้วยกันหลายประเภท ซึ่งอาจแบ่งแยก ได้ดังนี้¹³

1. ค่าเสียหายแบบค่าสินไหมทดแทน (Compensatory damages) เป็นค่าเสียหายที่กลุ่มประเทศ Civil law ใช้กันซึ่งเป็นค่าเสียหายที่ให้ผู้เสียหายให้ผู้เสียหายกลับคืนสู่ฐานะเดิมให้ใกล้เคียงมากที่สุด

2. ค่าเสียหายเชิงลงโทษ (Punitive damages) ซึ่งเป็นค่าเสียหายที่กลุ่มประเทศ Common law ใช้กัน โดยถือว่าการที่บุคคลใดไปกระทำละเมิดขึ้นควรลงโทษให้เจ็บหลาย ซึ่งความเสียหายในลักษณะนี้จะสูงกว่าความเสียหายที่แท้จริงและ โจทก์ไม่ต้องพิสูจน์ถึงความเสียหายที่ได้รับ เพราะศาลจะเป็นผู้กำหนดเอง

3. ค่าเสียหายตามความเสียหาย (Substantive damages) เป็นความเสียหายที่ถูกกำหนดตามความเสียหายที่ได้รับจริงๆ

4. ค่าเสียหายแบบปลอมขวัญ (Nominal damages) ซึ่งอาจเรียกว่าค่าเสียหายในนาม ซึ่งเป็นค่าเสียหายที่มีจำนวนเล็กน้อยใช้เฉพาะในคดีที่พิสูจน์ในทางศาลไม่ชัดว่า โจทก์ได้รับความเสียหาย แต่การกระทำของจำเลยแล้วโดยพฤติการณ์ต้องรับผิด ซึ่งศาลมักจะกำหนดค่าเสียหายให้เป็นการปลอมขวัญโจทก์

5. ค่าเสียหายในกรณีที่โจทก์มีส่วนผิด (Contemptuous damages) เป็นค่าเสียหายในจำนวนเล็กน้อยจะแตกต่างจาก ค่าเสียหายแบบปลอมขวัญ ตรงที่โจทก์นั้นสมควรที่จะต้องได้รับความเสียหายนั้นด้วย

6. ค่าเสียหายแบบซ้ำเติม (Aggravated damages) เป็นค่าเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับเพิ่มเติมจากความเป็นจริง โดยศาลเห็นว่าการกระทำนั้นมีลักษณะรุนแรงหรือมีหลายกรรมซ้อนต่อเนื่องกัน

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องของการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อละเมิดมีมาตรา 438 เป็นหลักของการชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งบัญญัติว่า “ค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้ได้โดยสถานใดเพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด

อนึ่ง ค่าสินไหมทดแทนนั้น ได้แก่ การคืนทรัพย์อันผู้เสียหายต้องเสียไปเพราะละเมิดหรือใช้ราคาทรัพย์สินนั้น รวมทั้งค่าเสียหายอันพึงบังคับใช้เพื่อความเสียหายอย่างใดๆอันเกิดขึ้นนั้นด้วย”

การกำหนดค่าสินไหมทดแทนนั้นกฎหมายให้ศาลเป็นผู้กำหนดว่าจะให้มากหรือน้อยเพียงใด การที่ศาลจะกำหนดค่าเสียหายนั้นมีหลักเกณฑ์ 2 ประการ

¹³ สุมาลี วงษ์วิฑิต. เล่มเดิม. หน้า 70.

1. ความเสียหายเกิดจากการกระทำนั้นหรือไม่ และ
2. ความเสียหายนั้นมีจำนวนเท่าใด

คำว่า โดยสถานใด และเพียงใด มีความหมายเช่นไร

โดยสถานใด มีความหมายว่า ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแล้วผู้ก่อให้เกิดความเสียหายต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนอย่างไร เช่น ความเสียหายเกิดขึ้นแก่ทรัพย์ ทำให้ทรัพย์บุคคลอื่นเสียหาย ผู้ที่ทำการกระทำละเมิดนั้นต้องชดใช้ราคาทรัพย์นั้นแก่ผู้ที่เป็นเจ้าของเพราะว่าไม่อาจที่จะคืนทรัพย์ได้

เพียงใด มีความหมายว่า จำนวนที่จะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเท่าไรจึงจะคุ้มกับความเสียหายที่จะเกิดขึ้นบางครั้งความเสียหายที่เกิดขึ้นอาจจะไม่เกี่ยวกับจำนวนเงินก็ได้

การที่จะกำหนดค่าเสียหายเป็นจำนวนเท่าใดนั้นกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ แต่เป็นการให้ดุลยพินิจแก่ศาลในการที่จะกำหนดตามพฤติการณ์ตามความร้ายแรงแห่งละเมิดแต่ละกรณีไป ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับ การนำสืบของโจทก์

สำหรับในประเทศไทยนั้นหากมีการฟ้องคดีเรื่องของละเมิดในเรื่องของการปิ่นหุ่นนั้น และได้มีการเรียกค่าเสียหายกันเกิดขึ้น เป็นเรื่องที่ยากที่ศาลจะกำหนดได้ว่าค่าเสียหายนั้นควรเป็นเท่าใด เพราะค่าเสียหายดังกล่าวไม่สามารถคำนวณออกมาได้โดยง่ายนัก และค่าเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นยังอาจเกิดปัญหาได้ว่าผู้เสียหายที่มาฟ้องคดีนั้นสมควรได้รับค่าเสียหายดังกล่าวหรือไม่ และถ้ามีการยอมรับให้ชดใช้ค่าเสียหายได้ การกำหนดค่าเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นศาลจะเป็นผู้ที่กำหนดเองตามความร้ายแรงของการกระทำละเมิดที่เกิดขึ้น ซึ่งจะให้มากน้อยเพียงใดก็ได้

3.1.5 อายุความ

อายุความในเรื่องของละเมิดนั้นมีบัญญัติในมาตรา 448 ซึ่งบัญญัติว่า “สิทธิเรียกร้องค่าเสียหายอันเกิดแก่มูลละเมิดนั้น ท่านว่าขาดอายุความเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวผู้ที่จะพึงชดใช้ค่าสินไหมทดแทน หรือเมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันทำละเมิด

แต่ถ้าเรียกร้องค่าเสียหายในมูลอันเป็นความผิดที่มีโทษตามกฎหมายลักษณะอาญา และมีกำหนดอายุความอาญายาวกว่าที่กล่าวมาไซ้ ท่านว่าให้เอาอายุความที่ยาวกว่ามาบังคับ”

ในวรรคหนึ่งของมาตรา 448 ได้กำหนดอายุความโดยถือเอาความรู้ในข้อเท็จจริงสองประการของผู้เสียหายเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา คือ สิทธิเรียกร้องจะขาดอายุความต่อเมื่อ

1. เมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวผู้ที่จะใช้ค่าสินไหมทดแทน

2.เมื่อพ้นสิบปีนับแต่วันที่กระทำละเมิด แม้ผู้ต้องเสียหายจะ 모르ถึงการละเมิดและ
ไม่รู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าสินไหมทดแทน

อายุความในเรื่องดังกล่าวนี้ ใช้แต่เฉพาะการเรียกค่าเสียหาย อันเกิดจากมูลละเมิด
เท่านั้น ถ้าเป็นการฟ้องเรียกสินทรัพย์จะไม่นำมาตรานี้มาใช้บังคับ

ในเรื่องของอายุความที่มีการกำหนดไว้ว่า “เมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการ
ละเมิด และรู้ตัวผู้ที่จะใช้ค่าสินไหมทดแทน” นั้นจะเป็นอุปสรรคอย่างมาก เพราะเหตุว่า การ
ค้นหาพยานหลักฐานต่างๆที่จำเป็นในการดำเนินคดี การที่มีการกำหนดอายุความ หนึ่งปีในการ
ดำเนินคดีดังกล่าวจึงเป็นการกำหนดอายุความที่สั้นเกินไปในการที่ผู้เสียหายจะใช้สิทธิในการฟ้อง
ดำเนินคดีแก่ผู้ที่กระทำผิด

3.2 ปัญหาการนำเอากฎหมายในเรื่องละเมิดมาใช้บังคับ

จากที่กล่าวมาแล้วนั้นในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวกับความรับผิดทางแพ่ง
ของผู้ที่ทำการซื้อขายหลักทรัพย์โดยการสร้างราคาขึ้นใช้บังคับ จะมีก็แต่เพียงกฎหมายแพ่งในเรื่อง
ของละเมิดเท่านั้นที่เป็นช่องทางที่เปิดโอกาสให้ผู้เสียหายใช้สิทธิฟ้องร้องแก่ผู้ทำการสร้างราคาได้
ซึ่งในเรื่องของการนำกฎหมายในเรื่องของละเมิดมาใช้นั้นมีปัญหาและอุปสรรค คือ

1. ในการดำเนินคดีแพ่งนั้น กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 55
ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้น เกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่ง หรือ
บุคคลใดจะใช้ทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลส่วนแพ่งที่มีเขตอำนาจได้ ตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายนี้” ซึ่งในการดำเนินคดีแก่ผู้ทำการสร้างราคา
หลักทรัพย์หากมีการดำเนินคดีแพ่งศาลที่มีอำนาจรับคดีได้ก็แค่ศาลในส่วนแพ่ง และการ
ดำเนินคดีละเมิดนั้นเป็นการโต้แย้งสิทธิที่มีบุคคลอื่นได้กระทำหรือใช้สิทธิอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับความ
เดือดร้อนเสียหาย โดยการทำเป็นคำฟ้องเสนอต่อศาล และต้องเป็นไปตาม มาตรา 172 วรรค 2
ซึ่งบัญญัติว่า “คำฟ้องต้องแสดงแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาของโจทก์และคำขอบังคับ ทั้งข้ออ้างที่
อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นนั้น” โดยคำฟ้องที่เสนอต่อศาลต้องบรรยายให้ชัดเจนเพื่อให้ศาล
เห็นถึงความเสียหายที่โจทก์ได้รับ ว่าเสียหายเช่นไร และ โจทก์ต้องการขออะไร โดยที่ควรระบุให้
ชัดเจนเพราะหากระบุไม่ชัดแล้วศาลก็ไม่สามารถสั่งให้ได้ เพราะศาลไม่สามารถสั่งให้เกินคำขอของ
โจทก์ได้ และคำฟ้องที่เสนอต่อศาลนั้นต้องไม่เป็นคำฟ้องที่เคลือบคลุม เพราะหากเป็นคำฟ้องที่
เคลือบคลุมศาลชอบที่จะยกฟ้องโจทก์ได้โดยไม่จำเป็นต้องสืบพยานหรือวินิจฉัยชี้ขาดข้อเท็จจริง
หรือประเด็นแห่งคดี

โดยในคดีที่มีการกระทำละเมิดกันเกิดขึ้นการบรรยายฟ้อง โจทก์ต้องบรรยายฟ้อง ให้แจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหา กล่าวคือการบรรยายฟ้องต้องให้เงินเข้าองค์ประกอบความรับผิดชอบ มาตรา 420 มิฉะนั้นจะเป็นฟ้องเคลือบคลุม ไม่ชอบด้วย ป.วิ.พ. 172 สำหรับในคดีของการปิ่นหุ่น นั้นนับเป็นเรื่องที่ยากสำหรับการบรรยายฟ้องเพื่อให้ศาลเห็นถึงการกระทำผิดของจำเลยเพราะ องค์ประกอบในการกระทำผิดที่มีมากยากแก่การที่จะสามารถบรรยายให้เข้าองค์ประกอบได้ ทั้งหมด เพราะในคดีละเมิดนั้นหากมีการบรรยายไม่เข้าองค์ประกอบของความผิดแล้วศาลก็จะ สามารถที่จะยกฟ้องในคดีนั้น ได้เพราะถือว่าจำเลยไม่ได้กระทำละเมิดต่อ โจทก์

ซึ่งในการดำเนินคดีเกี่ยวกับการสร้างราคานั้น โดยส่วนมากย่อมจะมีผู้ที่ได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก โดยความเสียหายที่เกิดขึ้นกับผู้ได้รับความเสียหายนั้นมักจะมีมูลค่าที่ไม่ สูงนักหากให้ผู้ได้รับความเสียหายฟ้องคดีอาจทำให้การฟ้องคดีในลักษณะดังกล่าวทำให้คดีที่ขึ้นสู่ศาลในการพิจารณานั้นมีเป็นจำนวนมากซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาการวินิจฉัยคดีที่หลากหลาย ออกไปไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันเป็นผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการชดเชยค่าสินไหมทดแทนได้

2. การที่สร้างภาระการพิสูจน์ที่มีมากให้แก่โจทก์นั้นทำให้ยากแก่การพิสูจน์ ความผิดของผู้ที่กระทำผิด เพราะตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 84 บัญญัติว่า “ถ้าคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกล่าวอ้างข้อเท็จจริงอย่างใดๆ เพื่อสนับสนุนคำฟ้องทำให้การของคนให้ หน้าที่นำสืบข้อเท็จจริงนั้นตกอยู่แก่คู่ความที่กล่าวอ้าง...” เพราะเมื่อฝ่ายโจทก์กล่าวจำเลยกระทำการ ปิ่นหุ่น โจทก์ก็ต้องหาพยานหลักฐานต่างๆว่าจำเลยได้กระทำการปิ่นหุ่นจริงตามที่โจทก์กล่าวอ้างมา ซึ่งการหาพยานหลักฐานต่างๆเป็นสิ่งที่กระทำได้ยาก เพราะการเสนอชื่อหรือขายนั้นเป็นไป อย่างรวดเร็วมากในแต่ละนาที่ที่เกิดขึ้นและบางทีก็ไม่ทราบว่ามีการปิ่นหุ่นอยู่ในช่วงเวลาใด มีแต่ผู้ ที่กระทำผิดเท่านั้นที่รู้จึงเป็นการยากที่จะแสวงหาความจริงจากตัวผู้กระทำผิด และพยานหลักฐาน ที่เกิดขึ้นส่วนมากเป็นข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่ง่ายต่อการกำจัด และทำลายทำให้โจทก์ไม่ สามารถนำมาเป็นพยานหลักฐานส่วนของคนได้ และถ้าเป็นพยานเอกสารที่นำส่งศาลนั้นหากไม่มีผู้ ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมาอธิบายให้ศาลฟังแล้วก็จะทำให้พยานเอกสารดังกล่าวเป็นพยานเอกสาร ที่ไร้ค่าขึ้นมาทันที

ภาระการพิสูจน์จึงถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมากในคดีทุกๆคดี เพราะหากคนมีภาระ การพิสูจน์เช่นใดแล้วไม่สามารถที่จะพิสูจน์เพื่อให้ศาลเห็นได้ว่าจำเลยได้กระทำผิดตามที่มีการ กล่าวอ้าง ศาลก็สามารถที่จะยกฟ้องในเรื่องนั้นไปเลย

3. การพิสูจน์ถึงความเสียหายเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการฟ้องคดีละเมิด เพราะหาก ไม่สามารถบรรยายถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นได้แล้ว ก็จะไม่สามารถนำมาฟ้องเป็นคดีละเมิดได้ การ

พิสูจน์ถึงความเสียหายในคดีการปั่นหุ้นจึงเป็นเรื่องที่กระทำได้ยาก เพราะความเสียหายที่เกิดขึ้น เป็นสิ่งที่ประเมินได้ยาก และถือว่าเป็นความเสียหายในทางเศรษฐกิจ และหากเป็นกรณีที่มีการ สงสัยว่าได้มีการปั่นหุ้นเกิดขึ้นแต่ยังไม่เกิดความเสียหายสำหรับการซื้อขายในหุ้นตัวนั้น แต่สิ่งที่ เกิดขึ้นตามมานั้นย่อมส่งผลกระทบต่อสภาพของตลาดหลักทรัพย์โดยรวมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในตลาดหลักทรัพย์ไทยที่อ่อนไหวต่อข่าวต่างๆ จึงทำให้ความเสียหายที่เกิดขึ้นมานั้น ยากต่อการประเมินได้โดยง่าย แต่ถ้ามการปั่นหุ้นนั้นได้สำเร็จไปแล้ว กว่าผู้เสียหายจะรู้ว่าได้มีการปั่น หุ้นที่ตนถือครองอยู่ความเสียหายนั้นก็จะมีมากและจะส่งผลกระทบต่อสภาวะตลาดและการ ลงทุนเป็นอย่างมาก แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นมาดังกล่าวยังเป็นความเสียหายในลักษณะที่เป็นไปใน ลักษณะที่เป็นการคุ้มครองสภาพของตลาดมากกว่าที่มุ่งคุ้มครองนักลงทุน จึงยังไม่มีกรยอมรับให้ เอกชนเป็นผู้เสียหายที่สามารถฟ้องดำเนินคดีได้

4. การที่บุคคลเข้าไปลงทุนในตลาดหลักทรัพย์หรือที่เรียกว่าเล่นหุ้นนั้น มักจะเข้าไป โดยความสมัครใจของตนเองและการที่จะทำการขายหรือซื้อหุ้นตัวใดก็จะเป็นไปโดยความ สมัครใจเองทั้งนั้น จึงอาจเกิดปัญหาขึ้นได้ว่าไม่ใช่ผู้เสียหายที่สามารถจะมาฟ้องคดีได้

5. ความชำนาญในการดำเนินคดี เพราะผู้เสียหายที่เป็นเอกชนนั้น ไม่มีความ ชำนาญในการดำเนินคดีดังกล่าวอันเป็นอุปสรรคต่อการที่จะฟ้องร้องกับผู้ปั่นหุ้นที่มีเล่ห์เหลี่ยม ต่างๆมากมายที่ยากต่อการที่จะเอาผิดได้

3.3 กรณีศึกษาความผิดเกี่ยวกับการสร้างราคาหลักทรัพย์ ในประเทศไทย

1.กรณีบริษัทราชาเงินทุน

1.1 ลักษณะการกระทำความผิด

บริษัทราชาเงินทุน ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.2509 โดยในระยะแรกใช้ชื่อว่า บริษัท ราชาอินเวส เม้นท์ จำกัด การทำธุรกิจของบริษัทราชาเงินทุนได้ขยายตัวและเติบโตอย่างรวดเร็วโดยในช่วงปี 2520-2521 ประมาณสิบล้านหุ้นและหนี้สินได้ขยายตัวจาก 102.2 ล้านบาทเมื่อสิ้นปี 2519 เพิ่มเป็น 2,018.6 ล้านบาท เมื่อสิ้นปี 2521 และในวันที่ 23 กันยายน 2520 บริษัทราชาเงินทุน ได้เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ที่ราคาเปิดตลาดที่ ราคาหุ้นละ 275 บาท นักลงทุนต่างให้ความสนใจ เข้าทำการซื้อขายหุ้นของบริษัทเป็นจำนวนมากและสูงขึ้นมาโดยตลอดจนส่งผลให้ราคาหุ้นของ บริษัทสูงถึง 2,470 บาท เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2521หลายฝ่ายต่างตั้งข้อสังเกตว่าเพราะเหตุใด บริษัทราชาเงินทุนจึงได้มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว และต่างก็สรุปตรงกันว่าความสำเร็จที่ แท้จริงนั้นเกิดจากการเก็งกำไรในการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือ การเล่นหุ้นนั่นเอง จากการติดตามมี

การกล่าวว่า กลุ่มราชาเงินทุนทำการไม่สุจริต โดยทำการซื้อขายหุ้นของตนเองและสร้างราคาหุ้นของตนเอง อันเป็นการทำกำไรให้ตนเอง หรือที่เรียกว่าการ ปั่นหุ้น

เหตุการณ์ที่สำคัญ ที่ทำให้มีการตรวจพบในการกระทำครั้งนี้ นั่นคือ การที่บริษัทราชา มาร์เก็ตติ้ง, บริษัทอิคอน ไทย, และบริษัทไฮซิน ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของบริษัทราชาเงินทุนเข้าทำการซื้อขายหุ้นของบริษัทราชาเงินทุน เพื่อสร้างราคาหลักทรัพย์ให้มีมูลค่าสูงขึ้น อันส่งผลให้ทางธนาคารแห่งประเทศไทยได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนและธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 เพื่อดำเนินการเอาผิดแก่บริษัทราชาเงินทุน และสิ่งที่สำคัญอีกประการคือการที่มีการเสนอข่าวว่าเช็คของบริษัทราชาเงินทุนถูกปฏิเสธการจ่ายเงิน การเสนอข่าวดังกล่าวส่งผลให้ประชาชนถอนเงินจากบริษัทราชาเงินทุนเป็นจำนวนมากส่งผลให้ราคาหุ้นของบริษัทราชาเงินทุนลดต่ำลง เหลือเพียง 360 บาทในวันที่ 2 พฤษภาคม 2522 อันเป็นราคาปีครั้งสุดท้ายก่อนที่ทางตลาดหลักทรัพย์จะสั่งระงับการซื้อขาย อันมีผลให้บริษัทราชาเงินทุนต้องล้มลงในที่สุดจากเหตุการณ์ดังกล่าวมีการกล่าวได้มีการดำเนินคดีกับ บริษัทราชาเงินทุน ในข้อหา ปั่นหุ้น ฉ้อโกงประชาชน ซึ่งการดำเนินคดีดังกล่าวนี้ ใช้เวลานานถึง 10 ปี และศาลอาญาได้มีคำพิพากษา 11 กรกฎาคม 2533 ยกฟ้อง บริษัทราชาเงินทุน และศาลฎีกาได้มีคำพิพากษายกฟ้องบริษัทราชาเงินทุน เมื่อวันที่ 8 เมษายน 2537 ซึ่งศาลวินิจฉัยว่า

ในเรื่องของการปั่นหุ้นเพื่อเป็นการเอาประโยชน์จากการที่หุ้นมีราคาสูงขึ้น โดยไม่เป็นความจริงนั้น ศาลไม่เชื่อว่าจำเลยทำการปั่นหุ้นเพื่อเอาประโยชน์ดังกล่าว เพราะการซื้อขายที่เกิดขึ้นนั้นเป็นการซื้อขายที่กระจายไปทั่วทุกบริษัทสมาชิก ไม่มีการซื้อขายเพื่อสร้างราคาให้สูงขึ้น โดยไม่เป็นอย่างใด

1.2 วิเคราะห์คดีของบริษัทราชาเงินทุนจำกัด

การกระทำในลักษณะของการปั่นหุ้นของราชาเงินทุนนับได้ว่าเป็นการกระทำที่ได้มีการตรวจพบ เป็นคดีแรกซึ่งได้สร้างความสงสัยให้แก่บรรดานักลงทุนต่างๆว่าการกระทำในลักษณะดังกล่าวเป็นความจริงหรือไม่ โดยเฉพาะเมื่ออัยการมีคำสั่งฟ้องต่อการกระทำผิดในลักษณะดังกล่าว แต่ศาลได้มีคำสั่งยกฟ้องนั้น ยิ่งสร้างความแปลกใจบรรดานักลงทุนเป็นอย่างมาก และการกระทำที่เกิดขึ้นดังกล่าวนี้ ได้มีผู้ที่ประมาณการในเรื่องของความเสียหายที่มีขึ้นซึ่งจากการประมาณการดังกล่าวนี้ ได้สร้างความเสียหายแก่ประชาชนและตลาดหลักทรัพย์เป็นจำนวนมูลค่าประมาณ 1,500 ล้านบาท ซึ่งนับได้ว่าเป็นมูลค่าความเสียหายที่มีมูลค่าสูงมาก แต่ไม่สามารถดำเนินการเอาผิดกับผู้ใดได้

2. กรณีธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ (B.B.C)

2.1 ลักษณะการกระทำผิด

การกระทำความผิดในเรื่องนี้นั้นถือได้ว่าเป็นการกระทำความผิดแรกในการบังคับใช้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ความผิดนี้มีการตรวจพบโดย สำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือ กลต. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นมาใหม่ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยมีหน้าที่ในการตรวจสอบและดูแลตลาดทุน ซึ่งจากการตรวจสอบนั้นทาง กลต. พบว่า มีการซื้อขายที่ผิดปกติในหุ้นของ ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ หรือที่เรียกว่า BBC. โดยพฤติการณ์ของการกระทำความผิดนั้น จำเลยทั้ง 12 ร่วมกันใช้เงินสดและกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหุ้น ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ หรือ BBC. โดยทำการซื้อผ่านทางบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ และบริษัทหลักทรัพย์ 6 แห่ง ที่เป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ โดยในคำฟ้องของโจทก์นั้นกล่าวอ้างว่า จำเลยทั้ง 12 คนนั้น ได้ร่วมกันซื้อขายหุ้นเพื่อเป็นการซื้อขายหุ้น โดยอำพรางเพื่อให้บุคคลอื่นหลงผิดอันเป็นความผิด ตามมาตรา 243 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 และในวันที่ 5 กรกฎาคม 2539 ศาลได้นัดฟังคำพิพากษาหลังจากมีการสืบพยานอยู่เป็นเวลานาน โดยศาลเห็นว่าจากการเบิกความของจำเลยทั้ง 12 นั้นมีการซื้อหุ้น BBC จริงตามที่โจทก์กล่าวหาแต่เป็นการซื้อตามราคาในตลาดของแต่ละวัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นการซื้อตามราคาปกติ มิได้มีการอำพรางปริมาณหรือราคาหุ้นเพื่อให้บุคคลอื่นหลงผิดแต่อย่างใดจึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา 243 (1) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่าจำเลยทั้ง 12 ได้กระทำการดังกล่าวจริงหรือไม่ ส่วนตามมาตรา 243(2) นั้น ต้องเป็นการกระทำที่เป็นลักษณะของการที่มีเจตนาชักจูงให้บุคคลทั่วไปเข้าซื้อหลักทรัพย์ แต่ในทางพิจารณาได้ความว่า การเข้าซื้อหุ้นของนักลงทุนทั้ง 7,000 รายนั้นไม่ได้เกิดจากชักจูงแต่อย่างใด การซื้อดังกล่าวนั้นเกิดจากการคาดคะเนและการตัดสินใจของตนเองว่าจะซื้อหรือขายตอนไหนเพื่อให้ได้กำไร มิได้มีใครมาชักชวนหรือเลี้ยมสอนให้ซื้อหรือขาย และการซื้อหุ้นของพยานโจทก์ได้เริ่มเข้าซื้อก่อนที่จะจำเลยที่ 1 จะเข้าทำการซื้อ โดยเมื่อจำเลยที่ 1 ได้เข้าทำการซื้อหุ้น BBC ในวันที่ 2 ตุลาคม 2535 พยานโจทก์ก็ไม่ได้เข้าทำการซื้อหุ้นอีกเพราะมีราคาที่สูงขึ้นมาก แสดงให้เห็นว่า การซื้อหุ้นของพยานโจทก์ดังกล่าว เป็นการตัดสินใจของตนเองหรือเป็นการปรึกษากันเองในระหว่างเพื่อนฝูงด้วยกัน ไม่ได้เกิดจากการชักจูงของจำเลยทั้ง 12 แต่อย่างใด พยานหลักฐานของโจทก์จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยทั้ง 12 ซื้อหุ้น BBC. โดยมีเจตนาเพื่อชักจูงให้บุคคลทั่วไปเข้าทำการซื้อหุ้น BBC. อันจะมีความผิดตามมาตรา 243(2)

ใจความตอนหนึ่งในคำพิพากษาได้กล่าวว่าการปันหุ้นของจำเลยนั้นความจริงแล้วการที่หุ้นมีราคาที่สูงขึ้นไม่ได้เกิดจากการปันหุ้นแต่อย่างใด แต่เป็นการที่แย่งซื้อหุ้นจากหลายฝ่าย จึงทำให้ราคาของหุ้นนั้นสูงขึ้นตามหลักเศรษฐกิจของดีมานด์และซัพพลาย

ศาลฎีกาเห็นว่า การซื้อหุ้น บีบีซี ของจำเลยทั้ง 12 ไม่ได้เป็นการกระทำความผิดตามมาตรา 243 ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น

ประเด็นต่อมาที่ได้มีการฟ้องคือ การเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ โดยในเรื่องดังกล่าว โจทก์ได้ฟ้องว่า ไม่มีการรายงานการได้มาซึ่งหลักทรัพย์ให้ กสท. ทราบทุกครั้งที่มีจำนวนหุ้นเพิ่มขึ้นทุกร้อยละห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดภายในวันที่ทำการถัดจากวันที่ได้มา ในเรื่องดังกล่าวนี้มีเพียงจำเลยที่ 1 เท่านั้นที่ได้ซื้อหุ้นเกินร้อยละ 5 แต่ไม่เกินร้อยละ 25 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ในเรื่องนี้ศาลได้วินิจฉัยว่าจำเลยที่ 1 ได้มีการรายงานการได้มาให้ทาง กสท. แล้ว แต่ไม่มีการท้วงติงใดๆ ส่วนจำเลยอื่นๆนั้น ซื้อหุ้นไม่ถึงร้อยละ 5 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด

ประเด็นที่มีการฟ้องกัน คือ ในเรื่องของการไม่จัดทำคำเสนอซื้อหุ้นของกิจการทั่วไป และไม่ปฏิบัติตามประกาศของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในเรื่องของการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ เมื่อได้หุ้นเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 25 ขึ้นไปของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของกิจการนั้น ในเรื่องนี้ศาลได้วินิจฉัยว่า การนับรวมหุ้นที่ถือครองนั้น ต้องเป็นกรณีซื้อหุ้นคนเดียว และถือเอาว่าไม่ให้เอาคู่สมรสกับบุคคลไม่บรรลุนิติภาวะเป็นบุคคลตามมาตรา 246 ด้วย ในประเด็นนี้จำเลยจึงไม่เข้าข่ายที่จะนับหุ้นรวมกันตามมาตราดังกล่าว และโจทก์ยังได้อ้างต่อศาลว่า จำเลยได้มีการซื้อหุ้นรวมกัน จึงต้องมีการนับหุ้นรวมกัน แต่จำเลยได้มีการนำสืบหักล้างในเรื่องดังกล่าวว่า แม้ว่าจะใช้สถานที่เดียวกันก็ตาม แต่จำเลยแต่ละคนนั้นต่างคนต่างก็ได้มีการเปิดบัญชีในนามของตนเองแยกต่างหากจากกันและแต่ละคนนั้นก็ต่างคนต่างซื้อทำกำไรกันเองแต่ละคนพอใจ และจำนวนหุ้นที่ได้มีการซื้อนั้นก็ต่างกัน วันที่ซื้อก็เป็นคนละวันกัน และการซื้อก็ซื้อผ่านโบรกเกอร์จากหลายแห่ง

จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นยังเป็นที่เชื่อไม่ได้ว่า จำเลยทั้ง 12 คนได้ร่วมกันซื้อหุ้น ของธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การอื่นที่จะต้องมารวมกันตามที่โจทก์อ้าง การที่จำเลยที่ 1 ไม่ได้มีการรายงานของหุ้น จึงไม่มีความผิดตามฟ้อง ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น

2.2 วิเคราะห์กรณีของธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ

เหตุที่ศาลยกฟ้อง คงเป็นเพราะ

2.2.1 ศาลพิจารณาว่าการอำพรางในการซื้อขายนั้นต้องเป็นการที่ ผู้ซื้อหรือผู้ขาย ไม่มีเจตนาที่จะซื้อขายหุ้นกันจริง แต่แก๊งส่งคำสั่งเสนอซื้อหรือขายไปตลาดหลักทรัพย์เพื่อหลอกลวงผู้อื่น ตามที่พยานโจทก์เบิกความ แต่ในคดีนี้นั้น จำเลยทั้ง 12 ได้มีการซื้อหุ้นของธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การกันจริง และซื้อกันตามราคาที่มีการซื้อขายกันจริงในตลาดหลักทรัพย์ การซื้อดังกล่าวจึงเป็นการซื้อตามสภาพปกติของราคาหุ้นมิใช่การอำพรางแต่อย่างใด

2.2.2 ในเรื่องของการชักจูงเพื่อให้บุคคลทั่วไปหลงผิดนั้น ทางพิจารณาได้ว่าการเข้าซื้อหุ้น BBC ของพยานนั้น ได้เข้าซื้อก่อนจำเลยด้วยซ้ำและเมื่อจำเลยได้เข้ามาซื้อแล้วพยานโจทก์ก็ไม่ได้เข้ามาซื้ออีกเพราะราคาของหุ้นนั้นมีราคาที่สูงไปมากแล้วและการซื้อของพยานโจทก์ที่ได้ทำการซื้อไปนั้นก็เกิดจากการตัดสินใจของตนเองหรือปรึกษาเพื่อนของคนเท่านั้น ไม่ได้เกิดจากจำเลย แต่อย่างใด จึงเป็นเหตุผลที่ศาลไม่เชื่อว่าจำเลยได้กระทำตามที่โจทก์กล่าวอ้าง

2.2.3 ในการบรรยายฟ้องในเรื่องดังกล่าวไม่ชัดเจน กล่าวคือ ในชั้นแรกได้มีการฟ้องในเรื่องของการซื้อขายอำพรางเพื่อให้บุคคลอื่นหลงผิดในราคาอันผิดจากสภาพปกติของตลาด และในเรื่องของการซื้อขายต่อเนื่อง แต่การฟ้องดังกล่าวยังมีการกล่าวต่อไปอีกว่า จำเลยได้ร่วมกันซื้อหุ้นดังกล่าวเกินกว่าร้อยละ 25 อันเป็นการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ

เห็นได้ว่าคำบรรยายฟ้องนั้นขัดกันเอง การบรรยายฟ้องในเรื่องของการ ซื้อขายอำพราง เพื่อให้บุคคลอื่นหลงผิดในราคาอันผิดจากสภาพปกติของตลาด และในเรื่องของการซื้อขายต่อเนื่อง นั้น เป็นการกระทำในผิดในลักษณะของการฉ้อฉลราคาอันมีลักษณะเป็นการกระทำโดยเจตนาที่ทุจริตอันถือว่าเป็นความผิด แต่การซื้อหลักทรัพย์เพื่อเข้าครอบงำกิจการนั้นเป็นการกระทำในลักษณะที่เจตนาเพื่อเข้าไปบริหารงานในธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่มีเจตนาให้ใครหลงผิดหรือเข้ามาซื้อหรือขายหุ้นดังกล่าว ดังนั้นการที่มีการบรรยายฟ้องว่ามีการซื้อขายหุ้นเพื่อครอบงำกิจการแสดงอยู่ในตัวแล้วว่าไม่มีเจตนาที่จะทำการปั่นหุ้นแต่อย่างใด แต่ถ้าได้บรรยายฟ้องว่าได้มีการปั่นหุ้นก็จะไม่ใช่เรื่องของการครอบงำกิจการ อันเป็นคนละเรื่องกัน การฟ้องจึงต้องเลือกฟ้องข้อหาใดข้อหาหนึ่งแต่เพียงข้อหาเดียว เพราะฉะนั้นแล้วการบรรยายฟ้องที่ขัดกันเองดังกล่าว ศาลชอบที่จะยกฟ้องได้ทันทีโดยไม่จำเป็นต้องมีการสืบพยาน เพราะยิ่งสืบก็จะยิ่งเห็นความชัดเจนตามคำบรรยายฟ้องเท่าใดยิ่งเห็น ได้ว่าการกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิด ด้วยเหตุนี้ด้วยเหตุนี้ศาลชั้นต้นจึงพิพากษายกฟ้องในข้อเท็จจริง ศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาพิพากษาขึ้นตลอด

จากการกระทำผิดที่เกิดขึ้นนั้นนับได้ว่าได้สร้างผลกระทบต่อตลาดหลักทรัพย์ และบรรดานักลงทุนเป็นอย่างมาก ที่ต้องสูญเสียทรัพย์สินและเงินเป็นจำนวนมากในการเข้าไปลงทุนซื้อหลักทรัพย์ดังกล่าว ซึ่งทำให้นักลงทุนบางรายถึงขั้นหมดเนื้อหมดตัวไปเลยที่เดียวจากการกระทำการปั่นหุ้นดังกล่าว แต่บรรดานักลงทุนเหล่านั้นกลับไม่ได้อะไรกลับคืนมาเลยอีกทั้งการดำเนินการทางกฎหมายแก่ผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนดังกล่าวก็ไม่สามารถที่จะดำเนินการเอาผิดกับบุคคลดังกล่าวได้ และการกระทำผิดดังกล่าวก็มีอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดและการกระทำผิดดังกล่าวแม้ว่าในระยะหลังมานั้น จะได้มีการดำเนินการเปรียบเทียบปรับแก่ผู้ที่ทำการฝ่าฝืนแล้วก็ตามแต่หาทำให้ผู้ที่กระทำความผิดนั้นเกิดความเกรงกลัวแต่อย่างใดไม่ กลับพบว่ามีกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าวอยู่เรื่อยๆ และทางสำนักงานฯเองได้พยายามหาทางป้องกันเพื่อไม่ให้บรรดานักลงทุนเกิดความเสียหาย และเพื่อสร้างเสถียรภาพและความเชื่อมั่นให้แก่บรรดานักลงทุนชาวไทยและชาวต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการที่จะเข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทย

โดยจากการที่ทางสำนักงานฯ ได้ดำเนินการเปรียบเทียบปรับและได้ดำเนินการกล่าวโทษแก่พนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการเอาผิดแก่ผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนจากราย 3.1 ในปัจจุบันพบว่ามีกระทำความผิดอยู่ตลอดแต่ผู้ที่กระทำความผิดไม่เกรงกลัวต่อบทลงโทษที่มีแต่อย่างใดกลับมีการกระทำความผิดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆทุกปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบทลงโทษที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่สามารถปราบปรามหรือยับยั้งผู้ที่กระทำความผิดได้

ในการดำเนินการตรวจสอบของทางสำนักงานฯจะมีด้วยกัน 2 ประเภทคือ ในการดำเนินเปรียบเทียบปรับของสำนักงานฯ และการกล่าวโทษแก่พนักงานสอบสวน โดยคณะกรรมการเปรียบเทียบนั้นจะใช้แก่กรณีที่มีความผิดไม่ร้ายแรงและเป็นความผิดที่ชัดเจน ส่วนหากเป็นกรณีที่เป็นในกรณีของการกระทำในลักษณะที่ร้ายแรงและสลับซับซ้อนในข้อของกฎหมาย ซึ่งการดำเนินการทางกฎหมายในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษนั้นคณะกรรมการเปรียบเทียบไม่อาจเปรียบเทียบได้ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการฝ่ายกฎหมายพิจารณาตามขบวนการต่อไป

การเปรียบเทียบโดยคณะกรรมการเปรียบเทียบ¹⁴

ตารางที่ 3.1 การเปรียบเทียบโดยคณะกรรมการเปรียบเทียบ

ลำดับที่	วันที่ ประชุม เปรียบเทียบ	ชื่อผู้รับ การ เปรียบเทียบ	กฎหมาย ที่ เกี่ยวข้อง	การกระทำความผิด โดยสังเขป	ข่าว ก.ล.ต	ค่าปรับ
1	23/02/ 2543	นางปราณี สมวิวัฒน์ ชัย	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ มาตรา 243(1) ประกอบ 244(2) และ (3)	ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์และเดือน มีนาคม 2541 นาง ปราณี สมวิวัฒน์ชัย ได้ใช้บัญชีซื้อขาย หลักทรัพย์ของตนเอง และของผู้อื่นทำการ ซื้อขายหลักทรัพย์ บริษัทพุดเด้นเซี่ยล ที เอสไอทีประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) (PTSL) โดยมีการ จับคู่ซื้อขายกันเอง ส่งผลให้ราคา หลักทรัพย์ PTSL เพิ่มขึ้นจาก 7.90 บาท เป็น 28.50 บาท	9/2543	500,000 .00

¹⁴ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2543). สืบค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2549.

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

				อันเป็นการอำพรางให้บุคคลทั่วไปหลงผิดไปว่าในขณะที่ขณะหนึ่งหรือช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งหลักทรัพย์นั้นมีการซื้อขายกันมากหรือราคาของหลักทรัพย์นั้นได้เปลี่ยนแปลงไป อันไม่ตรงต่อสภาพปกติของตลาด		
2	20/10/2543	นายบุญเลิศ ประภากมล	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ มาตรา 243(1) ประกอบ 244(1)(2)(3) และ 243(2)	ในระหว่างวันที่ 12 - 31 ธันวาคม 2540 ได้ทำการ ซื้อขายหลักทรัพย์บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร สัตว์ จำกัด (มหาชน) (CPF)ผ่านบัญชีตนเอง และบุคคลอื่นในลักษณะ จับคู่ซื้อขาย ส่งผลให้ ราคาหุ้น CPF เปลี่ยนแปลงอย่างมี นัยสำคัญจาก 25 บาท เป็น 57 บาทอันเป็นผล ทำให้สภาพการซื้อขาย หลักทรัพย์ผิดไปจาก สภาพปกติของตลาด โดย กระทำไปเพื่อชักจูงให้ บุคคลทั่วไปทำการซื้อ ขายหลักทรัพย์	33/25 43	4,953,149 .33

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

3	24/11/254 3	บริษัท กีเลนการ พิมพ์ จำกัด	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ มาตรา 243(2)	ในช่วงเดือนมกราคม 2541 บริษัทกีเลนการพิมพ์ จำกัด ได้เข้าซื้อหลักทรัพย์บริษัท สยามสปอร์ตซินดิ เคท จำกัด (มหาชน) (SSPORT) ในลักษณะ ต่อเนื่องกัน อันเป็นผลทำให้ การซื้อขายหลักทรัพย์นั้นผิด ไปจากสภาพปกติของตลาด ทำให้ราคาหุ้นปรับตัวจาก 40 บาท เป็น 56 บาท และการ กระทำได้กล่าวได้กระทำไป เพื่อชักจูงให้บุคคลทั่วไปทำ การซื้อขายหลักทรัพย์นั้น	36/25 43	1,087,520 .33
4	24/11/254 3	นาง โมพี วรรณธนา นนท์	พ.ร.บ. หลักทรัพย์	ในฐานะผู้รับผิดชอบในการ ดำเนินงานของบริษัทกีเลน การพิมพ์ จำกัด และเป็นผู้สั่ง การเกี่ยวกับการซื้อ หลักทรัพย์บริษัทสยาม สปอร์ต ซินดิเคท จำกัด (มหาชน) (SSPORT) ใน บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ ของบริษัทกีเลนการพิมพ์ จำกัด ซึ่งเป็นเหตุให้บริษัท กีเลนการพิมพ์ จำกัด ปฏิบัติ ฝ่าฝืนมาตรา 243 (2)	36/25 43	500,000 .00

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

5	24/12/254	นายบุญ	พ.ร.บ.	ระหว่างวันที่ 29-31	38/25	500,000
4		เลิศ	หลักทรัพย์	ธันวาคม 2540	44	.00
		ประภา	243(1)	นายบุญเลิศ ประภาภมล ทำ		
		ภมล	ประกอบ	การซื้อขายหลักทรัพย์		
			244(1)(2)	บริษัทกรุงเทพผลิตภัณฑ์		
			(3)	อุตสาหกรรมการเกษตร		
				จำกัด(มหาชน) (BAP) โดย		
				ผ่านบัญชีตัวแทน ส่งผลให้		
				ราคาของหลักทรัพย์ BAP		
				เปลี่ยนแปลงอย่างมี		
				นัยสำคัญจาก 71 บาทเป็น		
				100 บาทต่อหุ้นเมื่อสิ้นปี		
				2540 โดยมีการเตรียมการ		
				ซื้อขายและจับคู่ซื้อขาย		
				กันเองอันเป็นการอำพราง		
				ให้บุคคลทั่วไปหลงผิดไป		
				ว่าในขณะที่ใดขณะหนึ่งหรือ		
				ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง		
				หลักทรัพย์นั้นมีการ		
				ซื้อหรือขายกันมากหรือ		
				ราคาของหลักทรัพย์นั้นได้		
				เปลี่ยนแปลงไปอันไม่ตรง		
				ต่อสภาพปกติของตลาด		

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

6	31/10/2545	นาย ไตร รัตน์ คำเนิน ชาณู นิษฐ์	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2) และ (3)	ระหว่างวันที่ 16 เมษายน ถึงวันที่ 27 สิงหาคม 2541 นายไตรรัตน์ ได้ร่วมกับบริษัทศรียาชา ไซโล จำกัด บริษัทเกษตรรุ่งเรือง พืชผล จำกัด บริษัทเวลดิเวลลอป เมนท์ กรุ๊ป จำกัด และบริษัทซุ่น ฮั่วเซ่ง ไรซ์ จำกัด ทำการซื้อขาย หลักทรัพย์บริษัทแอ็ควานซ์ อะ โกร จำกัด (มหาชน) (AA) โดยมี การจับคู่ซื้อขายกันเอง อันเป็น การอำพรางเพื่อให้บุคคลทั่วไป หลงผิดไปว่าขณะใดขณะหนึ่ง หรือช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หลักทรัพย์นั้น ได้มีการซื้อขายกัน มาก หรือราคาของหลักทรัพย์นั้น ได้เปลี่ยนแปลงไป อันไม่ตรงต่อ สภาพปกติของตลาด	29/25 45	1,204,4 85.68
7	31/10/2545	บริษัท ศรียาชา ไซโล จำกัด	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2) และ (3)	ระหว่างวันที่ 16 เมษายน ถึงวันที่ 27 สิงหาคม 2541 บริษัทศรียาชา ไซโล จำกัด ได้ร่วมกับนายไตร รัตน์ คำเนินชาณูนิษฐ์ บริษัท เกษตรรุ่งเรืองพืชผล จำกัด บริษัทเวลดิเวลลอปเมนท์ กรุ๊ป จำกัด และบริษัทซุ่นฮั่วเซ่ง ไรซ์ จำกัด ทำการซื้อขาย หลักทรัพย์บริษัทแอ็ควานซ์ อะ โกร จำกัด (มหาชน) (AA) โดยมี การ จับคู่ซื้อขายกันเอง อันเป็นการอำ	29/25 45	500,00 0.00

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

				พรางเพื่อให้บุคคล ทั่วไปหลงผิดไปว่าขณะใด ขณะหนึ่งหรือช่วงเวลาใด เวลาหนึ่งหลักทรัพย์นั้น ได้มี การซื้อขายกันมาก หรือราคา ของหลักทรัพย์นั้น ได้ เปลี่ยนแปลงไป อันไม่ตรง ต่อสภาพปกติของตลาด		
8	31/10/2545	บริษัท เกษตร รุ่งเรือง พืชผล จำกัด	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2) และ (3)	ระหว่างวันที่ 16 เมษายน ถึง วันที่ 27 สิงหาคม 2541 บริษัทเกษตรรุ่งเรืองพืชผล จำกัดได้ร่วมกับนายไตรรัตน์ ดำเนินชาณุวนิชย์ บริษัทศรี ราชา ไซโล จำกัด บริษัทเวลดิ เวลลอปเมนท์ กรุ๊ป จำกัด และบริษัทซุ่นฮัว เซ่ง ไรซ์ จำกัด ทำการซื้อขาย หลักทรัพย์บริษัท แอ็ดวานซ์อะโกร จำกัด (มหาชน) (AA) โดยมีการ จับคู่ซื้อขายกันเอง อันเป็น การอำพรางเพื่อให้บุคคล ทั่วไปหลงผิดไปว่าขณะใด ขณะหนึ่งหรือช่วงเวลาใด เวลาหนึ่งหลักทรัพย์นั้น ได้มี การซื้อขายกันมาก หรือราคา ของหลักทรัพย์นั้น ได้ เปลี่ยนแปลงไป อันไม่ตรง ต่อสภาพปกติของตลาด	29/ 25 45	500,000 .00

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

9	31/10/2545	บริษัทเวลดิ เวลลอป เมนท์ กรุ๊ป จำกัด	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2) และ (3)	ระหว่างวันที่ 16 เมษายน ถึงวันที่ 27 สิงหาคม 2541 บริษัทเวลดิเวลลอปเมนท์ กรุ๊ป จำกัดได้ร่วมกับนาย ไตรรัตน์ คำเนินชาญว นิษฐ์ บริษัทศรียาชา ไซโล จำกัด บริษัทเกษตรรุ่งเรือง พืชผล จำกัด และ บริษัทซุ่นฮิวเซ่งไรซ์ จำกัด ทำการซื้อขาย หลักทรัพย์บริษัทแอ็ด วานซ์ อะโกร จำกัด (มหาชน) (AA) โดยมีการ จับคู่ซื้อขายกันเอง อันเป็น การอำพรางเพื่อให้บุคคล ทั่วไปหลงผิดไปว่าขณะ ใดขณะหนึ่งหรือช่วงเวลา ใดเวลาหนึ่งหลักทรัพย์นั้น ได้มีการซื้อขายกันมาก หรือราคาของหลักทรัพย์ นั้นได้เปลี่ยนแปลงไป อัน ไม่ตรงต่อสภาพปกติของ ตลาด	29/25 45	500,000 .00
---	------------	---	---	---	-------------	----------------

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

10	31/10/2545	บริษัท ชู ฮั่วเซ่ง ไรซ์ จำกัด	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2) และ (3)	ระหว่างวันที่ 16 เมษายน ถึงวันที่ 27 สิงหาคม 2541 บริษัท ชูฮั่วเซ่ง ไรซ์ จำกัด ได้ร่วมกับนาย ไทรรัตน์ ดำเนินชาญว นิษฐ์ บริษัท ศรีราชา ไซโล จำกัด บริษัท เกษตรรุ่งเรืองพืชผล จำกัด และบริษัท เวลดิ เวลลอป เมนท์ กรุ๊ป จำกัด ทำการซื้อขาย หลักทรัพย์บริษัท แอ็ด วานซ์ อะโกร จำกัด (มหาชน) (AA) โดยมี การจับคู่ซื้อขายกันเอง อันเป็นการอำพราง เพื่อให้บุคคลทั่วไป หลงผิดไปว่าขณะใด ขณะหนึ่งหรือช่วงเวลา ใดเวลาหนึ่งหลักทรัพย์ นั้นได้มีการซื้อขายกัน มาก หรือราคาของ หลักทรัพย์นั้นได้ เปลี่ยนแปลงไป อันไม่ ตรงต่อสภาพปกติของ ตลาด	29/2 545	500,000 .00
----	------------	--	---	--	-------------	----------------

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

11	31/10/2545	นาย สมโภชน์ หล่อเย็น ขง	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2)(3) และ 243(2)	ระหว่างวันที่ 6 พฤษภาคม ถึงวันที่ 20 สิงหาคม 2540 และระหว่างวันที่ 2 กุมภาพันธ์ถึง 16 เมษายน 2541 นายสมโภชน์ทำการ ซื้อขายหลักทรัพย์บริษัทชิ โน-ไทยเอ็นจีเนียริงแอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด (มหาชน) (STECON) ผ่าน บัญชีของตนเองและบุคคล อื่นในลักษณะจับคู่ซื้อ ขาย อันเป็นการอำพราง เพื่อให้บุคคลทั่วไปหลงผิด ไปว่าขณะใดขณะหนึ่งหรือ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หลักทรัพย์นั้น ได้มีการซื้อ ขายกันมาก หรือราคาของ หลักทรัพย์นั้น ได้ เปลี่ยนแปลงไปอันไม่ตรง ต่อสภาพปกติของตลาด และได้ทำการซื้อขาย หลักทรัพย์ดังกล่าวใน ลักษณะต่อเนื่องอันเป็นผล ให้การซื้อขายหลักทรัพย์ นั้นผิดไปจากสภาพ ปกติของตลาดโดยได้ กระทำไปเพื่อชักจูงให้ บุคคลทั่วไปทำการซื้อขาย หลักทรัพย์นั้น	29/25 45	500,000 .00
----	------------	----------------------------------	---	--	-------------	----------------

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

12	26/06/2546	นายชน แซ่เจียม	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(2)	ระหว่างวันที่ 7 ถึงวันที่ 8 สิงหาคม 2544 นายชนทำ การซื้อขายหลักทรัพย์บริษัท ซิโน-ไทย ริชอร์เซส ดีเวลล อปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) (STRD) โดยเคาะ ซื้อในลักษณะต่อเนื่องกัน ส่งผลให้ราคาหลักทรัพย์ ปรับตัวสูงขึ้นอย่างมี นัยสำคัญ จากราคาหุ้นละ 7.50 บาท เป็น หุ้นละ 10.	16/25 46	500,000 .00
13	21/08/2546	นายสงว ว่องสุภัก พันธ์	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2)(3) และ 243(2)	ในระหว่างวันที่ 4 มกราคม ถึงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2539 นายสงว ใช้บัญชีซื้อขาย หลักทรัพย์ของบุคคลอื่นทำ การซื้อขายหลักทรัพย์บริษัท ซีวีดี เอ็นเตอร์เทนเมนท์ จำกัด (มหาชน) (CVD) ใน ลักษณะจับคู่ซื้อขายและซื้อ อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ราคา หุ้น CVD ปรับตัวสูงขึ้น	21/25 46	4,031,782 .70
14	07/06/2548	บริษัท ไทย ซี อู๋ จำกัด	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2) และ (3)	ระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม 2546 ถึงวันที่ 4 มิถุนายน 2546 บริษัทไทยซี อู๋ จำกัด ได้ร่วมกับบุคคลอื่นซื้อขาย หลักทรัพย์บริษัทชันไทย อุตสาหกรรมถุงมือยาง จำกัด (มหาชน) อันเป็นการ		500,000 .00

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

				อำนาจเพื่อให้บุคคลทั่วไป หลงผิดไปว่าช่วงเวลาใดเวลา หนึ่งหลักทรัพย์นั้นได้มีการ ซื้อหรือขายกันมาก	
15	07/06/2548	นายหลัก ชัย กิตติ พล	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2) และ (3)	ระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม 2546 ถึง วันที่ 4 มิถุนายน 2546 นายหลักชัย กิตติพล ได้ร่วมกับบุคคลอื่น ซื้อขายหลักทรัพย์ บริษัทชั้นไทยอุตสาหกรรมดู มมือยาง จำกัด (มหาชน) อัน เป็นการอำนาจเพื่อให้บุคคล ทั่วไปหลงผิดไปว่าช่วงเวลาใด เวลาหนึ่งหลักทรัพย์นั้นได้มี การซื้อหรือขายกันมาก หรือ ราคาของหลักทรัพย์นั้นได้ เปลี่ยนแปลง ไปอันไม่ตรงต่อ สภาพปกติของตลาด	500,000 .00
16	07/06/2548	นายเจียง เงิน	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2) และ (3)	ระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม 2546 ถึงวันที่ 4 มิถุนายน 2546 นายเจียง เงิน ได้ร่วมกับบุคคล อื่นซื้อขายหลักทรัพย์ บริษัทชั้นไทยอุตสาหกรรมดู มมือยาง จำกัด (มหาชน) อัน เป็นการอำนาจเพื่อให้บุคคล ทั่วไปหลงผิดไปว่าช่วงเวลาใด เวลาหนึ่งหลักทรัพย์นั้นได้มี การซื้อ	500,000 .00

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

				หรือขายกันมาก หรือราคา ของหลักทรัพย์นั้นได้ เปลี่ยนแปลง ไปอันไม่ตรง ต่อสภาพปกติของตลาด	
17	07/06/2548	บริษัททูลรา โก (ประเทศ ไทย) จำกัด	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2) และ (3)	ระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม 2546 ถึงวันที่ 4 มิถุนายน 2546 บริษัททูลราโก (ประเทศไทย) จำกัด ได้ ร่วมกับบุคคลอื่นซื้อขาย หลักทรัพย์บริษัทชั้นไทยค สากรรมดุงม็อยาง จำกัด (มหาชน) อันเป็นการอำ พรางเพื่อให้ บุคคลทั่วไป หลงผิด ไปว่าช่วงเวลาใด เวลาหนึ่งหลักทรัพย์นั้น ได้มี การซื้อหรือขายกันมาก หรือ ราคาของหลักทรัพย์นั้น ได้ เปลี่ยนแปลง ไปอันไม่ตรง ต่อสภาพปกติของตลาด	500,000 .00
18	07/06/2548	บริษัทไทย ฮั้วยางพารา จำกัด (มหาชน)	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2) และ (3)	ระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม 2546 ถึงวันที่ 4 มิถุนายน 2546 บริษัทไทยฮั้วยางพารา จำกัด ได้ร่วมกับบุคคลอื่น ซื้อขายหลักทรัพย์บริษัทชั้น ไทยคสากรรมดุงม็อยาง จำกัด (มหาชน) อันเป็นการ อำพรางเพื่อให้บุคคลทั่วไป หลงผิด ไปว่าช่วงเวลาใด	500,000 .00

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

				เวลาหนึ่งหลักทรัพย์นั้น ได้มีการซื้อหรือขายกัน มาก หรือราคาของ หลักทรัพย์นั้นได้ เปลี่ยนแปลงไปอันไม่ ตรงต่อสภาพปกติของ ตลาด		
19	04/08/2548	นายสมภาพ เลิศรวีวงศ์	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2) (3) และปอ.83	ระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม 2546 ถึงวันที่ 4 มิถุนายน 2546 นายสม ภาพ เลิศรวีวงศ์ ได้ ร่วมกับบุคคลอื่นซื้อขาย หลักทรัพย์บริษัทชั้น ไทยอุตสาหกรรมถูมือ ยาง จำกัด (มหาชน) อันเป็นการอำพราง เพื่อให้บุคคลทั่วไปหลง ผิดไปว่าช่วงเวลาใดเวลา หนึ่งหลักทรัพย์นั้น ได้มี การซื้อหรือขายกันมาก หรือราคาของหลักทรัพย์ นั้นได้เปลี่ยนแปลงไป อันไม่ตรงต่อสภาพปกติ ของตลาด		500,0 00 .00
20	04/08/2548	นายปอแก้ว กิตติศรีไสว	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1) ประกอบ 244(2) (3)	ระหว่างวันที่ 26 พฤษภาคม 2546 ถึงวันที่ 4 มิถุนายน 2546 นาย ปอแก้ว กิตติศรีไสว ได้ ร่วมกับบุคคลอื่นซื้อขาย		500,0 00 .00

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

			และปอ.83	หลักทรัพย์บริษัทชนไทย อุตสาหกรรมถุงมือยาง จำกัด (มหาชน) อันเป็น การอำพรางเพื่อให้บุคคล ทั่วไปหลงผิดไปว่า ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง หลักทรัพย์นั้นได้มีการ ซื้อหรือขายกันมาก หรือ ราคาของหลักทรัพย์นั้น ได้เปลี่ยนแปลงไปอันไม่ ตรงต่อสภาพปกติของ ตลาด		
--	--	--	----------	---	--	--

จากตาราง ของการเปรียบเทียบ หากเป็นกรณีการกระทำผิดที่เกิดขึ้นนั้นเมื่อมีการตรวจสอบพบว่ามีกรกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์หรือการปั่นหุ้นแล้วนั้น หากมีการยินยอมเสียค่าปรับในอัตราที่มีการกำหนดขึ้น เรื่องก็จะยุติลงซึ่งในบางกรณีนั้นผู้กระทำผิดที่เห็นว่าผลประโยชน์ที่ตนได้รับนั้นมีมูลค่ามากแล้วเห็นว่าค่าปรับที่ได้มีการเสนอให้เปรียบเทียบปรับนั้นคุ้มค่าแล้วก็จะยินยอมเสียค่าปรับเพื่อยุติเรื่องดีกว่า และเห็นได้ว่าค่าปรับที่ได้มีการปรับกันนั้น มักจะอยู่ที่ 500,000 ตามอัตราโทษขั้นต่ำที่ได้มีการกำหนดใน พ.ร.บ. ตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ที่กำหนดไว้ในมาตรา 296 ว่า “ผู้ใดฝ่าฝืน ...มาตรา 243 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับเป็นเงิน ไม่เกินสองเท่าของผลประโยชน์ที่บุคคลนั้น ๆ ได้รับไว้ หรือพึงจะได้รับเพราะ การกระทำฝ่าฝืนดังกล่าว แต่ทั้งนี้ค่าปรับดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า ห้าแสนบาท...” จะมีเพียงไม่กี่รายเท่านั้นที่เสียค่าปรับมากกว่า 500,000 บาท เมื่อพิจารณาแล้ว แม้ว่าการได้มีการเปรียบเทียบปรับของคณะกรรมการเปรียบเทียบจะใช้การพิจารณาถึงความร้ายแรงของการกระทำก็ตามแต่การกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์ถ้าปล่อยให้มีการกระทำอยู่เรื่อยๆถึงแม้จะเป็นการกระทำที่ไม่ร้ายแรงมากก็ตามย่อมเกิดความไม่เป็นธรรมขึ้น ในการซื้อขายหลักทรัพย์อันจะส่งผลเสียต่อการลงทุนในระยะยาวต่อไป เพราะนักลงทุนก็จะคิดกันว่า นักลงทุนคนอื่น ๆ ยังทำได้และเสียค่าปรับ ไม่มากแล้วทำไมเราไม่ลองเสี่ยงทำดูบ้าง และถ้าเป็น

เช่นนั้นจริงตลาดหลักทรัพย์ก็จะไม่แตกต่างอะไรกับบ่อนการพนันที่จะมีแต่นักเสี่ยงโชคเข้ามา
มากกว่านักลงทุนที่ต้องการเข้ามาลงทุนที่จะเก็งกำไร

และสิ่งที่พบได้จากการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นนั้นจะมีการกระทำในลักษณะที่ร่วมกัน
กระทำความผิดในลักษณะที่เป็นทีมหรือกลุ่มบุคคลเพราะโดยทั่วไปแล้วนั้นการปั่นหุ้นนั้นยากที่จะ
มีการกระทำความผิดได้ด้วยคนเดียว และการกระทำความผิด

จากการดำเนินการตรวจสอบของทาง สำนักงานฯ นั้นเห็นได้ว่าการตรวจสอบค่อนข้าง
ที่จะใช้เวลานานซึ่งทำให้ผู้กระทำความผิดนั้นสามารถที่จะทำลายหลักฐานได้ประกอบกับในรายที่
กระทำความผิดที่เป็นผู้ที่มีอิทธิพลซึ่งทำให้การตรวจสอบยิ่งยากที่จะสาวไปถึงตัวผู้กระทำความผิดที่
แท้จริงได้ และยิ่งไปกว่านั้นข้อมูลที่ถูกจัดเก็บนั้นมักจะอยู่ในรูปของข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่สามารถ
ง่ายต่อการทำลาย

จากคดีที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541- 2546 มีคดีที่เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ
เปรียบเทียบเพียง 20 คดีและที่พิจารณาแล้วเสร็จมีเพียง 13 คดีเท่านั้นเพราะการพิจารณานั้นต้อง
เป็นไปอย่างรัดกุมในการที่จะนำตัวผู้ฝ่าฝืนมารับโทษหรือทำการเปรียบเทียบปรับ แต่ถึงอย่างไรก็
ตามการดำเนินการดังกล่าว ดังที่กล่าวมาแล้วนั้นก็ยังไม่สามารถที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดที่เป็น
บุคคลผู้อยู่เบื้องหลังที่แท้จริงมาลงโทษได้เพราะความมีอิทธิพลที่มีอยู่ยิ่งทำให้ยากแก่การดำเนินคดี
และในบางครั้งเมื่อการตรวจสอบพบแล้วก็จะค่อยๆปล่อยให้เรื่องดังกล่าวค่อยๆเงียบหายไป หรือ
การดำเนินคดีในลักษณะไฟไหม้ฟางที่มักจะจริงจังในตอนเริ่มต้นเท่านั้นและเมื่อคนเริ่มหมดความ
สนใจก็จะค่อยๆปล่อยให้เรื่องนั้นเงียบหายไปในที่สุด

จากการดำเนินการที่ทางตลาดหลักทรัพย์ได้ดำเนินการมานั้นหากมีการพบว่ามีกร
กระทำในลักษณะที่มีความซับซ้อน ในลักษณะของการกระทำ ทางสำนักงานฯ จะมีการดำเนินการ
กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการทางกฎหมายต่อไป

การกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน¹⁵

ตารางที่ 3.2 การกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน

ลำดับที่	วันที่ กล่าว โทษ	ชื่อผู้ ถูก กล่าว โทษ	กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง	การกระทำโดยสังเขป	ข่าว ก.ด.ต. ฉบับที่	ผลการ ดำเนินการ
1	05/04 /2542	นาย พิชัย เมธี ปรีชา กุล	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1)(2) ประกอบ 244(1)	ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงเดือนกันยายน 2537 นายเลิศชัยหรือสุวิวัฒน์ เจริญอารมณ์วัฒนา ร่วมกับผู้ถูกกล่าวโทษ รายอื่นทำการซื้อขาย หลักทรัพย์บริษัท อุตสาหกรรมผ้าเคลือบ พลาสติกไทย จำกัด (มหาชน) (TCOAT) ผ่านบัญชีของตนหรือ บัญชีของบุคคลอื่น หลายรายโดยได้รู้เห็น หรือตกลงกัน ซึ่งใน ที่สุดบุคคลที่ได้ ประโยชน์ จากการซื้อ และขายยังเป็นบุคคล เดียวกัน อันเป็นการอำ พรางให้ บุคคลทั่วไป	5/2542	ศาลอาญา กรุงเทพใต้ได้มี คำพิพากษา ลงโทษนายพิชัย เมธีปรีชากุล กรณีสร้างราคา หลักทรัพย์ (ปัน หุ้น) บริษัท อุตสาหกรรมผ้า เคลือบพลาสติก ไทย จำกัด (มหาชน) (TCOAT) โดย พิพากษาจำคุก 2 ปี และปรับ 2 เท่าของ ผลประโยชน์ที่ ได้รับ เป็นเงิน 27,958,079.50

¹⁵ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. (2543). สืบค้นเมื่อ 29 มีนาคม 2549.

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

				<p>หลงผิดไปว่าขณะใด ขณะหนึ่งหรือช่วงเวลา ใดเวลาหนึ่ง หลักทรัพย์นั้น ได้มี การซื้อหรือขายกันมาก หรือราคาของ หลักทรัพย์นั้น ได้ เปลี่ยนแปลงไปอันไม่ ตรงต่อสภาพปกติของ ตลาด และได้ทำการ ซื้อขายหลักทรัพย์ ดังกล่าวในลักษณะ ต่อเนื่องกันอันเป็นผล ทำให้สภาพการซื้อ หรือขายหลักทรัพย์ผิด ไปจากสภาพปกติของ ตลาด โดยกระทำไป เพื่อชักจูงให้บุคคล ทั่วไปทำการซื้อหรือ ขายหลักทรัพย์นั้น</p>		บาท
2	05/04/ 2542	นายเลิศ ชัยหรือสุ วิศรณ์ เจริญ อาภรณ์ วัฒนา	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1)(2) ประกอบ 244(1)	ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงเดือนกันยายน 2537 นายเลิศชัยหรือสุวิศรณ์ เจริญอาภรณ์วัฒนา ร่วมกับผู้ถูกกล่าวโทษ รายอื่นทำการซื้อขาย หลักทรัพย์บริษัท อุตสาหกรรมผ้าเคลือบ พลาสติกไทย จำกัด	5/2542	พนักงานอัยการ มีความเห็นควร สั่งฟ้อง แต่ดี ขาดอายุความ เนื่องจากผู้ถูก กล่าวโทษ หลบหนี

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

				(มหาชน) (TCOAT) ผ่าน บัญชีของตนหรือบัญชีของ บุคคลอื่นหลายราย โดยได้รู้ เห็นหรือตกลงกัน ซึ่งใน ที่สุดบุคคล ที่ได้ประโยชน์ จากการซื้อและขายยังเป็น บุคคลเดียวกัน อันเป็นการ อำพรางให้ บุคคลทั่วไป หลงผิดไปว่าขณะใด ขณะหนึ่งหรือช่วงเวลาใด เวลาหนึ่ง หลักทรัพย์นั้น ได้มีการซื้อหรือขายกัน มากหรือราคาของ หลักทรัพย์นั้น ได้ เปลี่ยนแปลงไปอันไม่ตรง ต่อสภาพปกติของตลาด และได้ทำการซื้อขาย หลักทรัพย์		
3	14/09/2 543	Mr. Yang Lai Fu	พ.ร.บ. หลักทรัพย์ 243(1)(2)ป ระกอบ 244(2)(3)	ระหว่างเดือนมกราคมถึง เดือนมีนาคม 2538 Mr. Yang Lai Fu ร่วมกัน เปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ ในนามของตนเองและ ตัวแทนหลายราย เพื่อทำ การซื้อขายหลักทรัพย์ บริษัททานตะวัน อุตสาหกรรม จำกัด (มหาชน) (THIP) โดยเป็น การซื้อในลักษณะต่อเนื่อง	26/25 43	ศาลพิพากษา ลงโทษจำคุก 1 ปีและปรับ เป็นเงิน 500,000

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

				และการส่งคำสั่งเพื่อให้จับคู่ซื้อขายระหว่างกัน อันเป็นผลให้สภาพการซื้อขายผิดไปจากสภาพปกติของตลาดและราคาหลักทรัพย์ THIP ได้ปรับตัวสูงขึ้นจากหุ้นละ 73 บาทเป็น 130 บาท อันไม่ตรงต่อสภาพปกติของตลาด		บาท
--	--	--	--	--	--	-----

จากการดำเนินคดีที่เกิดขึ้นในชั้นศาลของการกระทำอันไม่เป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์ในเรื่องของการสร้างราคานั้น พบว่าจะเป็นการกระทำในลักษณะที่ร้ายแรงและสลับซับซ้อนในข้อของกฎหมาย ซึ่งการดำเนินการทางกฎหมายในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษนั้นคณะกรรมการเปรียบเทียบไม่อาจเปรียบเทียบได้ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการฝ่ายกฎหมายพิจารณาตามขบวนการต่อไป ซึ่งตรงจุดนี้ต้องใช้เวลาที่ค่อนข้างยาวนาน ซึ่งสังเกตได้จากวันที่ได้มีการกระทำความผิด และวันที่ได้มีการกล่าวโทษที่ค่อนข้างใช้เวลานานห่างกันเป็นปีๆ เพราะการที่ต้องการพยานหลักฐานที่ชัดเจนในการที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ แต่ปัญหาที่อาจตามมาคือ การที่คดีจะขาดอายุความหรือการที่ผู้กระทำความผิดจะหลบหนีการจับกุม ซึ่งเป็นอุปสรรคในการดำเนินคดีอย่างหนึ่งที่เกิดขึ้นในคดีที่เกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ

จากคำวินิจฉัยของศาลที่เกิดขึ้นทั้ง 2 กรณีนั้นเห็นได้ว่าศาลเริ่มมีแนวความคิดในเรื่องของการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดในตลาดทุนมากขึ้นแล้วในการที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษเพราะการดำเนินคดีที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับการดำเนินคดีที่ทาง ตลาดหลักทรัพย์ กลต. พนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการได้ทำขึ้นมา เพราะหากเป็นกรณีที่เคยได้เกิดขึ้นมาแล้วนั้นทุกฝ่ายต่างเชื่อมั่นในการทำงานของตนและมั่นใจในพยานหลักฐานที่ตนมีว่าสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้แต่สิ่งที่เกิดขึ้นกลับกลายเป็นว่าศาลต้องการพยานหลักฐานที่ต้องพิสูจน์ในการกระทำของผู้ที่กระทำความผิดมากกว่านี้ และประกอบกับการดำเนินคดีที่เกิดขึ้นเป็นการดำเนินคดีในทางอาญาซึ่งต้องเป็นไปตามหลักในเรื่องของการที่จะต้องพิสูจน์จนปราศจากข้อสงสัย

โดยแท้จริงแล้วนั้นการดำเนินคดีในทางอาชญากรรมทางเศรษฐกิจนั้นเป็นไปได้ยากมากในการที่จะพิสูจน์ในเรื่องดังกล่าวที่เกิดขึ้นและหากต้องมีการพิสูจน์ในเรื่องดังกล่าวจริงๆแล้วการนำตัวผู้ที่กระทำความผิดมารับโทษตามกฎหมายแล้วยังเป็นไปได้ยากมาก จึงควรมีมาตรการบางอย่างในการที่จะเข้ามาช่วยในเรื่องของการค้นหาพยานหลักฐานเพื่อที่จะได้นำตัวผู้กระทำความผิดนั้นมารับโทษตามที่กฎหมาย และเพื่อเป็นการสร้างมาตรการป้องปรามในเรื่องของการกระทำความผิดเพื่อให้ผู้กระทำความผิดนั้นเกิดความเกรงกลัวในการกระทำความผิด และเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างให้ผู้ที่จะกระทำความผิดได้กระทำความผิดต่อไปได้สำเร็จ

จากทั้งการที่ได้มีการเปรียบเทียบปรับโดยทางสำนักงานหรือโดยคำพิพากษาของศาลนั้นสิ่งหนึ่งที่พบได้ก็คือ ค่าปรับที่ได้มีการปรับแก่ผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนนั้นตกเป็นของรัฐทั้งสิ้น ด้วยเหตุเพราะถือว่ารัฐนั้นเป็นผู้เสียหาย แม้ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นมานั้นจะเป็นความเสียหายในเชิงเศรษฐกิจก็ตาม แต่เงินที่ได้มีการลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ไปนั้นเป็นของบรรดานักลงทุน สำหรับในเรื่องของความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น ได้มีการประมาณตัวเลขความเสียหายในฐานะความผิดเกี่ยวกับการสร้างราคา ที่ทางสำนักงานได้ดำเนินการกล่าวโทษและดำเนินคดีในช่วงปี 2535-2546 ประมาณการความเสียหายได้ 5,202,000 บาท ซึ่งเทียบไม่ได้กับค่าปรับที่ได้มีการปรับไป อีกทั้งมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น ก็เป็นเงินลงทุนของบรรดานักลงทุนหลายต่อหลายที่ต้องสูญเสียไปจากการลงทุนที่ตกเป็นเหยื่อของพวกอาชญากรทางเศรษฐกิจที่คอยแต่จะจ้องแสวงหากำไรจากผู้ที่ไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ แต่นักลงทุนเหล่านั้นกลับสูญเสียเงินไปโดยเปล่าๆ ไม่ได้อะไรกับคืนมาเลย อีกทั้งผลประโยชน์ที่บรรดานักลงทุนเหล่านั้นได้ไปที่สูงมาก และแม้ว่าจะมีในบางกรณีที่มีการปันหุ้นนั้นกระทำไม่สำเร็จตัวผู้กระทำต้องสูญเสียเงินหรือขาดทุนไปเอง แต่ในกรณีดังกล่าวก็พบเป็นส่วนน้อย แต่ถึงอย่างไรการมีมาตรการทางกฎหมายที่เข้มแข็งและสามารถดำเนินการเอาผิดแก่ผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนได้อย่างจริงจัง โดยเป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้ที่กระทำความผิดและเป็นการป้องปรามแก่ผู้ที่จะคิดที่จะกระทำความผิดไม่ให้กระทำความผิดต่อไป เพื่อไม่ให้ได้สร้างความเสียหายแก่เศรษฐกิจของประเทศต่อไป

จากการกระทำการปันหุ้นดังกล่าวนี้โดยมากจะเกิดจากการกระทำของผู้กระทำในคราวเดียวกันแต่ได้ส่งผลเสียหายแก่บุคคลเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการนำคดีขึ้นสู่การพิจารณาของผู้เสียหายแต่ละรายมักจะใช้พยานหลักฐานชนิดเดียวกันที่เกิดจากการกระทำในคราวเดียวกันนั้นเสนอต่อศาล ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วในคดีเกี่ยวกับหลักทรัพย์นั้นพยานหลักฐานส่วนใหญ่จะอยู่ในความครอบครองและรู้เห็นของผู้ที่กระทำความผิด หากผู้ที่ได้รับความเสียหายได้รวมกันค้นหาพยานหลักฐานก็น่าจะส่งผลดีแก่การดำเนินคดี และการที่ผู้ที่ได้รับความเสียหายต่างๆคนต่างนำคดีขึ้นสู่ศาลหลายคดี หรือต่อศาลในหลายศาลนั้น อาจส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาในเรื่องของการ

กำหนดค่าเสียหายแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายไม่เท่าเทียมกัน ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในเองของความ
ไม่เป็นธรรมแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายได้

DPU